



Školní vzdělávací program

Základní umělecké školy Dubňany

Motto: Umění je tím krásné, že v něm nelze lhát
Anton Pavlovič Čechov

OBSAH

1.	Identifikační údaje	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Předkladatel.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
2.	Popis školy.....	4
2.1	Studijní obory.....	4
2.2	Kapacita školy.....	4
2.3	Historie školy.....	4
2.4	Škola v současnosti.....	4
2.5	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.6	Dlouhodobé projekty.....	5
2.7	Regionální spolupráce.....	6
2.8	Vybavení školy a její podmínky.....	6
3.	Zaměření školy a její vize.....	7
4.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
5.	Vzdělávací obsah uměleckých oborů.....	9
5.1	Hudební obor.....	9
5.1.1	Studijní zaměření: Přípravné studium.....	10
5.1.2	Studijní zaměření: Hra na klavír.....	12
5.1.3	Studijní zaměření: Hra na varhany.....	15
5.1.4	Studijní zaměření: Hra na housle.....	17
5.1.5	Studijní zaměření: Hra na violu.....	20
5.1.6	Studijní zaměření: Hra na violoncello	22
5.1.7	Studijní zaměření: Hra na kontrabas.....	26
5.1.8	Studijní zaměření: Hra na kytaru.....	29
5.1.9	Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu.....	32
5.1.10	Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu.....	36
5.1.11	Studijní zaměření: Hra na klarinet.....	40
5.1.12	Studijní zaměření: Hra na saxofon.....	44
5.1.13	Studijní zaměření: Hra na baskřídlovku.....	48
5.1.14	Studijní zaměření: Hra na trubku.....	51
5.1.15	Studijní zaměření: Hra na tubu.....	54
5.1.16	Studijní zaměření: Hra na pozoun.....	57
5.1.17	Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje.....	60
5.1.18	Studijní zaměření: Sólový zpěv.....	64
5.1.19	Studijní zaměření: Hra na cimbál.....	67
5.1.20	Vyučovací předmět: Hudební nauka.....	70
5.1.21	Vyučovací předmět: Hudební praxe.....	72
5.1.22	Poznámky k hudebnímu oboru.....	74
5.2	Výtvarný obor.....	75
5.2.1	Studijní zaměření: Výtvarná tvorba.....	75
5.3	Taneční obor.....	79
5.3.1	Vyučovací předmět: Taneční průprava.....	80
5.3.2	Vyučovací předmět: Taneční techniky.....	80
5.3.3	Vyučovací předmět: Taneční improvizace.....	82
5.3.4	Vyučovací předmět: Taneční tvorba.....	82
5.3.4	Vyučovací předmět: Taneční praxe.....	84
6.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	85
7.	Vzdělávání žáků mimořádně talentovaných.....	85
8.	Hodnocení žáků.....	85
9.	Platnost dokumentu.....	86

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

„Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Dubňany“

1.2 Předkladatel

Základní umělecká škola Dubňany, příspěvková organizace, Komenského 282, 69603 Dubňany

Odloučená pracoviště školy:

- | | |
|-------------------------------|---|
| ▪ Pobočka Svatobořice-Mistřín | Hlavní 871/198, 69604 |
| ▪ Pobočka Ratíškovice | Vítězná 701, 69602
Školní 321, 69602 |
| ▪ Pobočka Rohatec | Školní 236/3, 69601 |

IČ: 62812670

Ředitelka: BcA. Klára Strýčková

Tel.: 725 538 925

e-mail: kancelar@zusdubnany.cz
Klara.Stryckova@zusdubnany.cz

web: www.zusdubnany.cz

1.3 Zřizovatel

Město Dubňany

Náměstí 15. Dubna 1149, 69603 Dubňany

Tel.: 518698521

IČ: 00284882

e-mail: sekretariat@dubnany.eu

2. POPIS ŠKOLY

2.1 Studijní obory

Celkem 3 umělecké obory

- hudební
- taneční
- výtvarný

2.2 Kapacita školy 400 žáků

2.3 Historie školy

Základní umělecká škola Dubňany byla založena 1. 9. 1995 na základě návrhu městského úřadu Dubňany. V září roku 1995 nastoupil jako 1. ředitel a učitel houslí Pavel Varmuža. Probíhala výuka hudebního a výtvarného oboru. Výuka hudebního oboru probíhala v prostorách Dubňanského Kulturního domu. Výtvarný obor se vyučoval v upravených prostorách bývalého zdravotního střediska. Učitelský sbor měl 8 pedagogů.

V roce 2000 byla ZUŠ Dubňany přestěhována do budovy bývalé základní školy a využívá tyto prostory dodnes. Postupem doby na základě zájmu obcí s Dubňany sousedících vznikla nová odloučená pracoviště:

- Pobočka Ratiškovice vznikla v roce 1999. Má sídlo v Základní škole v Ratiškovicích a vyučuje zde 6 pedagogů. Na tomto detašovaném pracovišti probíhá pouze výuka hudebního oboru.
- Pobočka Svatobořice-Mistřín byla založena v roce 2001 na základě žádosti místního obecního úřadu a občanů obce. Sídlí taktéž v prostorách základní školy. Výuku zajišťuje 13 učitelů.
- Pobočka Rohatec vznikla v roce 2011. Výuka probíhá rovněž, jako v Dubňanech, v budově bývalé základní školy. Výuku hudebního oboru zajišťují 3 učitelé.

2.4 Škola v současnosti

Od 1. 8. 2018 vede školu BcA. Klára Strýčková. Výuka probíhá v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Počet žáků se ustálil do nynějšího stavu a výkyvy jsou zanedbatelné. Každoročně jsou žáci a absolventi přijímáni na střední či vysoké školy uměleckého zaměření. Po dalších studiích se velice dobře uplatňují jako členové předních českých orchestrů či jako pedagogové v základních uměleckých školách.

Kromě jiných hudebních souborů je nejvýznamnějším tělesem školy Big Band, který patří k nejlepším hudebním tělesům základních uměleckých škol v České republice. Zúčastňuje se pravidelně mezinárodních soutěží a přehlídek.

S vynikajícími výsledky se prezentuje také smyčcové oddělení se zaměřením zejména na folklorní hudbu.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole působí celkově mladý pedagogický sbor, který je přibližně rovnoměrně rozložen na muže a ženy. Všichni splňují zákonné povinnosti vzdělání pro učitele na základní umělecké škole.

2.6 Dlouhodobé projekty

Pololetní výstavy

Cílem pololetních výstav je nejen otevření školy veřejnosti, ale i setkání všech žáků výtvarného a hudebního oboru napříč skupinami a možnost prezentovat svou práci na veřejnosti.

Výchovné koncerty

Během školního roku probíhají výchovné koncerty pro děti mateřských a základních škol.. Cílem je ukázat možnosti naší školy a rozmanitost hudební produkce (různé hudební nástroje, různé kombinace těchto nástrojů, různá hudební tělesa – počínaje malými hud. tělesy až po velká a různé hudební styly).

Přehlídka cimbálových muzik

Tyto přehlídky probíhají pravidelně každé 2 roky v červnu v rámci celorepublikového happeningu ZUŠ Open ve dvoře Základní umělecké školy v Dubňanech. Během odpoledne vystoupí cimbálové muziky různých folklórních regionů (Kyjovsko, Hornácko, Podluží, Slovácké hanácko, Hradištsko).

Swingové odpoledne

Mladý Band naší školy pořádá v rámci ZUŠ Open každé dva roky přehlídku Big Bandů s názvem „Swingové odpoledne. Tato oblíbená akce probíhá vždy v červnu ve dvoře ZUŠ Dubňany a přináší skvělou atmosféru plnou hudby a tance. Během odpoledne se vystřídají hudební kapely základních uměleckých škol z Česka i Slovenska, které přinášejí autentický hudební zážitek a baví návštěvníky různých generací.

Taneční představení

Od školního roku 2022/2023, kdy byl na naší škole založen taneční obor, mají naši žáci každoročně možnost prezentovat svůj pohybový talent a dovednosti na tomto vystoupení. Představení probíhá ve dvou blocích. Během dopoledního výchovného koncertu pro žáky mateřských škol a základní školy Dubňany dětem přibližujeme svět tance a inspirujeme je k vlastnímu zájmu o umění. Odpolední představení je otevřeno široké veřejnosti. Těší nás velký zájem diváků a pozitivní ohlasy, které potvrzují smysluplnost této umělecké aktivity.

Rozloučení se školním rokem

V rámci našeho největšího tělesa, Big bandu, probíhá již od roku 2011 v Miloticích na zámku projekt „Rozloučení se školním rokem“. Jedná se o hudební produkci tohoto tělesa a Big

Bandu Eager Swingers, což je profesionální kapela sestavená zejména z našich pedagogů a bývalých žáků školy. Toto hudební odpoledne probíhá vždy poslední den školního roku. Těší se velké oblibě veřejnosti nejen z našeho regionu.

ZUŠ Open

Celostátní happening základních uměleckých škol ve veřejném prostoru, jehož součástí je každoročně i naše škola. Cílem tohoto projektu je zviditelnění systému ZUŠ jako moderní způsob vzdělávání, práce a úspěchů škol na celostátní úrovni i v rámci regionů, posílení jeho respektu a komunikace směrem k veřejnosti.

2.7 Regionální spolupráce

Škola úzce spolupracuje se svým zřizovatelem, Městem Dubňany a jeho institucemi jako jsou Městská knihovna, Kulturní a informační centrum Dubňany, ZŠ Dubňany, ZŠ Svatobořice-Mistřín, ZŠ Ratíškovice, ZŠ Rohatec. Další spolupráce je s MŠ Svatobořice-Mistřín, MŠ Dubňany, MŠ Ratíškovice, MŠ Rohatec, Mateřská centra „Krtěček“, dětské folklórní soubory „Důbravěnka“ a „Podkověnka“.

2.8 Vybavení školy a její podmínky

Prostorové – škola sídlí ve staré budově bývalé ZŠ Dubňany. Prostory jsou dostačující pro výuku všech oborů, které naše škola nabízí.

Materiální – škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek k vyučování všech oborů studia. V hudebním oboru máme k dispozici všechny vyučované hudební nástroje, které můžeme nabídnout žákům k zapůjčení. Každý nástroj má svůj bohatý notový archiv a diskografii. Ve výtvarném oboru nechybí keramická pec, hrnčířský kruh, lis na grafiku, malířské stojany a samozřejmě je dostatek ostatních pomůcek k výtvarným činnostem. V učebně hudební teorie je samozřejmě k dispozici tabule, přehrávač hudebních médií a další pomůcky potřebné pro výuku hudební nauky. Audiovizuální technika je využívána při natáčení koncertů a akcí školy.

Hygienické – škola má standardní hygienické podmínky. V obou patrech je dostatečné množství sociálních zařízení včetně oddělených toalet pro pedagogy.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Naše škola je schopna poskytnout žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti tak, aby je mohli využít ve svém budoucím nejen profesním životě. Je také kompetentní připravit žáky po odborné stránce pro vzdělávání na střední i vysokých školách uměleckého zaměření.

ZUŠ Dubňany se zaměřuje v obou oborech na vzdělávání pro:

- Děti a studenty od 5 let do 18 let
- Studenty od 18 let do 26 let
- Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- Žáky mimořádně talentované

Prioritami pro školu jsou:

- Včasné podchycení a rozvíjení talentovaných žáků
- Zvládnutí základních dovedností i méně nadanými žáky
- Neizolovanost talentů a jejich zapojení do společných projektů
- Možnost prezentace žáků, jejich uměleckých výstupů a děl na veřejnosti
- Vést žáky k osvojování vztahů k uměleckým hodnotám
- Zajištění odborně vedené výuky včetně dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a sledování moderních směrů ve výuce
- Mezioborová spolupráce
- Otevřenost vůči veřejnosti a spolupráce s rodiči

Specifikem ZUŠ Dubňany je smyčcové oddělení, které vede naše studenty k hodnotám tradičního, kvalitního a moderního zpracování folklórní hudby našeho i dalších regionů. Díky tomu je vize školy směřována k zapojení žáků do kolektivních činností, které zasahují do všech oborů. Dále také dechové oddělení, které díky Mladému bandu a J:R:Bandu vedou žáky k pochopení a správnému zpracování jazzové hudby.

Vizí školy je:

- Vychovat člověka s láskou k umění, která vydrží po celý život
- Důraz na kolektivní interpretaci a spolupráci v obou oborech
- Zapojení žáků hudebního oboru do komorních uskupení
- Zapojení žáků klávesových nástrojů do korepetic
- Uskutečňování kolektivních projektů (keramické dílny, pololetní výstavy, výchovné koncerty, přehlídky cimbálových muzik, swingová odpoledne, taneční představení, rozloučení se školním rokem)

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společně uplatňované postupy na úrovni školy, nebo uměleckého oboru pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Klíčové kompetence jsou ideální představy o absolventu ZUŠ, o jeho vlastnostech, o jeho „zdatnosti“ v oblasti umění, a to bez ohledu na druh umění (umělecký obor).

K tomu, aby žák dospěl k těmto klíčovým kompetencím jsou využívány v naší škole tyto výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k umělecké komunikaci

- Učitel pomáhá žákovi orientovat se v dané problematice
- Učitel umožní žákovi zvládnutí umělecké techniky v rámci jeho možností
- Učitel je sám vzdělaným odborníkem
- Učitel sleduje nové trendy ve svém oboru
- Učitel vede žáka k rozvoji fantazie, tvořivosti, představivosti a vnímavosti
- Učitel se před žákem sám prezentuje vlastní tvorbou v oboru
- Učitel dbá na věkovou a obsahovou přiměřenost, uměleckou kvalitu a podnětnost
- Učitel soustavně rozvíjí samostatné pokusy žáků o vlastní přirozené a věku přiměřené vyjádření

2. Kompetence osobnostně sociální

- Učitel přispívá k citové a sociální výchově žáka navozováním zážitků z uměleckého díla
- Učitel přispívá k sociální výchově a k vytváření morálních zásad žáka stanovováním jasně daných pravidel ve výuce
- Učitel vybírá vhodná díla s tematikou odpovídající věkovým zájmům a sociálním potřebám žáka
- Učitel přispívá k vytváření osobního pouta mezi žáky navzájem
- Učitel vede žáka k umění respektovat své odlišnosti, hodnotit klady a zápory a tato hodnocení přijímat
- Učitel dává žákovi prostor k zažívání úspěchů, které přispívají k rozvoji jeho osobnosti
- Učitel vede žáka k zodpovědnosti za výsledek své práce
- Učitel podněcuje žáka k zapojení do společných projektů, umožňuje mu zapojení do mezioborové spolupráce

3. Kompetence kulturní

- Učitel zapojuje žáka do kulturního dění návštěvou koncertů, představení, výstav atd.
- Učitel umožňuje žákovi prezentovat výsledky jeho práce na veřejnosti
- Učitel vytváří kladný vztah žáka k již vytvořeným uměleckým dílům

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojením základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení. Každé vzdělávací zaměření hudebního oboru obsahuje jednotlivá studijní zaměření, žák se tedy vzdělává v tzv. studijním zaměření. Studijní zaměření pak obsahuje příslušné vyučovací předměty.

Organizace výuky na ZUŠ Dubňany

- Základní umělecká škola Dubňany přijímá žáky do uměleckého vzdělávání v hudebním oboru na základě vykonané talentové zkoušky, případně na základě průzkumu hudebnosti, který sama provádí.
- Organizace základního uměleckého vzdělávání se řídí vyhláškou č. 71 o základním uměleckém vzdělávání.
- Přípravné studium k základnímu studiu I. stupně, od 5 let věku.
- Přípravné studium k základnímu studiu II. stupně
- Základní studium I. stupně má 7 ročníků a je určeno pro žáky od 7 let věku.
- Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let věku.
- Studium pro dospělé - Vzdělávací obsah pro SPD není součástí ŠVP, má nejvýše 4 ročníky. Jeho způsob a forma realizace probíhá v souladu s ŠVP a stanovuje jej učitel na základě individuálních vzdělávacích potřeb studentů. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem II. stupně.
- Žákům s mimořádným nadáním nebo zvýšeným zájmem o studium lze na základě doporučení učitele hlavního předmětu a schválením ředitele školy, poskytnout navýšenou hodinovou dotaci.

V 7. ročníku 1. stupně a ve 4. ročníku 2. stupně vykonají žáci závěrečnou - absolventskou zkoušku a vystoupí na absolventském, popř. závěrečném koncertě. Pokud je ke studiu přijat žák starší, je zařazen do 1. ročníku I. stupně a během studia je na základě svých schopností ve hře na nástroj či zpěvu a znalostí v předmětu Hudební nauka zařazen do odpovídajícího ročníku. V pololetí organizují třídní učitelé přehrávky, na kterých hrají všichni žáci všech ročníků. Na konci každého školního roku žák vykonává ročníkovou zkoušku. Každý žák se v rámci svého studia zúčastní různých koncertů, vystoupení a projektů školy.

Žáci, kteří nově nastoupili do ZUŠ věkově do II. stupně, plní učební osnovy I. stupně základního studia. Učitel rozvrhne výuku do čtyř let studia. O zařazení do studia pro dospělé rozhoduje ředitel školy.

Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby je na naší škole realizována v podobě kolektivní výuky vyučovacího předmětu Hudební nauka.

5.1.1 Studijní zaměření Přípravné studium

Charakteristika Přípravného studia

Přípravné studium Hudebního oboru je určeno pro žáky ve věku 5 – 6 let a má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Je rozděleno do dvou předmětů - Přípravné studium ke hře na nástroj a Přípravná hudební výchova.

Přípravná hudební výchova probíhá formou kolektivní výuky ve skupině maximálně dvaceti žáků. Přípravné studium ke hře na nástroj (název nástroje bude doplňován podle výběru) probíhá formou výuky individuální nebo ve skupině maximálně 4 žáků.

Pro žáky 5-ti leté je délka studia dvouletá (učební plán I. A.). Tito žáci navštěvují v prvním roce přípravného studia pouze předmět Příprava ke hře na nástroj a ve druhém roce docházejí ještě do kolektivního předmětu Přípravná hudební výchova.

Pro žáky 6-ti leté je studium jednoleté (učební plán I. B.) a je naplňováno v předmětu Přípravná hudební výchova kolektivní výukou a současně i výukou Přípravného studia v předmětu Příprava ke hře na nástroj

Přípravné studium k základnímu studiu II. stupně - V případě nutnosti použití přípravného studia II. stupně se vzdělávací obsah a organizace výuky stanovuje individuálně na základě potřeb žáka, který bude zaznamenán do třídní knihy.

Učební plán – varianta 1. A. - dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravné studium ke hře na nástroj Přípravné studium k sólovému zpěvu Sborový zpěv	1	1
Přípravná hudební výchova		1

Poznámky: výuka probíhá individuálně či ve skupinkách 2-4 žáků

Učební plán – varianta 1. B. – jednoleté přípravné studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravné studium ke hře na nástroj Přípravné studium k sólovému zpěvu Sborový zpěv	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: výuka probíhá individuálně či ve skupinkách 2-4 žáků

Učební osnovy:

1. + 2. ročník

Přípravná hudební výchova

Žák:

- Zpívá jednohlasé jednoduché melodie
- Rozeznává rytmus (rychle, pomalu), dynamiku (potichu, nahlas), délku tónu (dlouze, krátce)
- Umí vysvětlit pojem tón, zvuk

- Zná hudební abecedu
- Využívá rytmické a melodické nástroje jako jednoduchý doprovod
- Vyjadřuje hudbu pohybem

Přípravné studium ke hře na nástroj

Žák:

- Dokáže popsat nástroj
- Rozumí základům správného držení těla a nástroje
- Rozumí základům tvoření tónu (popřípadě správného dýchání)
- Umí zahrát jednoduchou melodii

Přípravné studium k sólovému zpěvu

Žák:

- Seznamuje se se základy pěvecké techniky
- Zpívá lidové písně a jednoduché dětské písně přiměřeně věku a individuálním schopnostem s jednoduchým doprovodem

5.1.2 Studijní zaměření: Hra na klavír

Charakteristika předmětu

Klavírní pedagogika patří k jedné z nejstarších a nejpropracovanějších. Klavír patří mezi oblíbené nástroje pro svoje značné zvukově barevné možnosti i všestranné uplatnění v praxi. Lze jej využít jako nástroj sólový i doprovodný. Cílem výuky hra na klavír v ZUŠ je seznámit žáka s tímto hudebním nástrojem, ukázat mu možnosti využití klavíru a postupné zasvěcování do tajů klavírní hry a hudby vůbec. Díky technickým možnostem nástroje je možné začínat se studiem hry na klavír již v předškolním věku. Velmi důležitá je ovšem spolupráce rodičů, v tomto období není dítě schopné pracovat samostatně. Žák se během studia předmětu Klavír rozvíjí především jako sólista, nicméně oblíbenou součástí výuky je hra s učitelem, který harmonicky podpoří žákovy první nástrojové pokusy a navodí tak představu hudby už od počátku výuky. Čtyřruční hra je také jednou z možných forem hry z listu. V průběhu studia se utvářejí i žákovské dvojice. Žák má během studia možnost pravidelně účinkovat na veřejných vystoupeních školy a získat tak cenné pódiové zkušenosti. Úspěšnost výsledků výuky hry na klavír podstatně závisí na systematické domácí přípravě na nástroji

Znalost klavírní hry je výhodou i při studiu učitelských oborů na VŠ.

Učební plán studijního zaměření Hra na klavír

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- Správně a uvolněně sedí u klavíru
- Zvládá hru portamento, staccato a legato
- Orientuje se na klávesnici
- Orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- Využívá základní dynamiku skladby (p, mf, f)

2. ročník

Žák:

- využívá základní pianistické návyky a dovednosti
- disponuje základní dovedností při hře stupnic (durové do 4 křížků v protipohybu)
- rozeznává náladu skladby
- hraje jednoduché dvojhmaty
- využívá při hře základní dynamické prvky
- hraje jednoduché skladby z paměti

3. ročník

Žák:

- pracuje neustále na upevňování základních návyků a dovedností a využívá je při hře
- rozšiřuje hru stupnic o rovný pohyb
- hraje skladby různých stylů – klasicismus, romantismus
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- používá pedál podle návodu pedagoga

4. ročník

Žák:

- využívá veškeré získané dovednosti k dalšímu rozvoji
- rozšiřuje technické, tempové a výrazové možnosti
- hraje durové i mollové stupnice v rovném pohybu přes 4 oktávy
- interpretuje dle svých schopností skladby různých stylových období
- hraje jednoduché melodické ozdoby
- rozvíjí samostudium skladeb

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy v rovném pohybu
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu při tvorbě kultivovaného tónu
- zvládá pasážovou techniku v rychlejších tempech
- hraje melodické ozdoby
- rozlišuje vedení hlasů v jednoduché polyfonii rozlišuje dynamicky melodii a doprovod

6. ročník

Žák:

- využívá a zdokonaluje všechny získané druhy techniky v propojení s uvolněností celého hracího aparátu
- hraje durové stupnice kombinovaným způsobem, mollové stupnice v rovném pohybu
- hraje velký rozklad tónického kvintakordu s obraty zvlášť
- hraje skladby různých stylů, seznamuje se s populární a taneční hudbou
- zdokonaluje vedení hlasů v polyfonní hře
- užívá uvědoměle pedál se sluchovou sebekontrolou
- pracuje na emocionální a výrazové stránce hraných skladeb

7. ročník

Žák:

- využívá veškeré získané druhy techniky a výrazové dovednosti při interpretaci
- snaží se o vyrovnanost výrazové i technické hry
- používá sluchovou sebekontrolu
- je schopen vystihnout rozdílnost interpretace jednotlivých skladeb
- připravuje se na absolventský koncert
- aktivně i pasivně se účastní na hudebních večírcích a koncertech

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- využívá všechny získané dovednosti a znalosti
- zdokonaluje všechny druhy techniky – stupnicovou, dvojhmatovou, akordickou, oktávovou, přenosy a slohy
- snaží se vystižení zvukového a výrazového charakteru skladby – agogika, artikulace, frázování
- prohlubuje práci s tónem
- seznamuje se důsledně s harmonickou strukturou i formálním rozkladem skladeb
- aktivně i pasivně se účastní hudebních večírků a koncertů

2. ročník

Žák:

- využívá všechny získané dovednosti a znalosti
- zdokonaluje všechny druhy techniky – stupnicovou, dvojhmatovou, akordickou, oktávovou, přenosy a slohy
- snaží se vystižení zvukového a výrazového charakteru skladby – agogika, artikulace, frázování
- prohlubuje práci s tónem
- seznamuje se důsledně s harmonickou strukturou i formálním rozkladem skladeb
- aktivně i pasivně se účastní hudebních večírků a koncertů

3. ročník

Žák:

- využívá všechny získané dovednosti a znalosti
- zdokonaluje všechny druhy techniky – stupnicovou, dvojhmatovou, akordickou, oktávovou, přenosy a slohy
- snaží se vystižení zvukového a výrazového charakteru skladby – agogika, artikulace, frázování
- prohlubuje práci s tónem
- seznamuje se důsledně s harmonickou strukturou i formálním rozkladem skladeb
- aktivně i pasivně se účastní hudebních večírků a koncertů
- zdokonaluje svou práci na detailu i celku
- zvládá doprovody mladších žáků

4. ročník

Žák:

- využívá všechny získané dovednosti a znalosti
- zdokonaluje všechny druhy techniky – stupnicovou, dvojhmatovou, akordickou, oktávovou, přenosy a slohy
- snaží se vystižení zvukového a výrazového charakteru skladby – agogika, artikulace, frázování
- prohlubuje práci s tónem
- seznamuje se důsledně s harmonickou strukturou i formálním rozkladem skladeb
- aktivně i pasivně se účastní hudebních večírků a koncertů
- profiluje se dle svého zaměření při spoluvýběru skladeb
- zvládá doprovody mladších žáků

5.1.3 Studijní zaměření: Hra na varhany

Charakteristika vyučovacího předmětu

Varhany patří do skupiny nástrojů, které vyžadují již vyspělejšího žáka jak po stránce fyzických dispozic, tak i hudebních předpokladů. Při hře na varhany je nutné zvládnout číst a hrát zápis tří notových osnov současně. Hře na varhany předchází klavírní průprava. Připravenost žáka ke studiu varhan posoudí pedagog. Úspěšnost ve hře na nástroj podstatně závisí na žákově systematické přípravě do výuky.

Učební plán studijního zaměření Hra na varhany

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1						
Hra na varhany						1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky:

- S výukou varhan začíná žák v šestém ročníku I. stupně, do té doby plní výstupy v rámci studijního zaměření Hra na klavír
- S výukou varhan lze po doporučení učitele začít i dříve než v šestém ročníku I. stupně (rozhodují fyzické dispozice a technická vyspělost žáka). V tomto případě budou výstupy šestého a sedmého ročníku rozloženy do více let.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. – 5. ročník

Žák:

- plní výstupy v rámci studijního zaměření hra na klavír

6. ročník

Žák:

- využívá znalosti a dovednosti získané při studiu hry na klavír
- předvede základní varhanní návyky (správné sezení, držení těla)
- čte a zahraje noty v houslovém a basovém klíči
- orientuje se na varhanním manuálu a ovládá základní druhy úhozů
- orientuje se na pedálnici
- předvede základy hry na pedál (hra špicí, hra patou)
- zahraje jednoduchá kratší cvičení v manuálu a jednoduchá pedálová cvičení
- zná základní terminologii (manuál, pedál rejstřík ...)
- používá vhodnou varhanní obuv

7. ročník

Žák:

- při hře na manuál ovládá tiché výměny prstů, legato palců
- ovládá základní techniky pedálové hry (hra špicí, patou, vázání tónů)
- ovládá hru každé ruky na jiném manuálu a střídání manuálů

- orientuje se v zápise tří notových osnov současně
- umí použít žaluzii
- zahraje jednodušší skladbu s prodlevou v pedálu nebo s málo pohyblivým pedálem

Základní studium II. stupně:

Učební osnovy:

1. – 2. ročník

Žák:

- využívá výrazové prostředky (artikulace, frázování)
- využívá všechny probrané druhy pedálové techniky
- zvládá pedálová cvičení v rychlejších tempech
- ovládá nezávislost rukou a nohou v souhře
- hraje přiměřeně obtížné skladby autorů různých období s pohyblivým pedálem
- zvládá samostatně rejstříkovat jednodušší skladby

3. - 4. ročník

Žák:

- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- využívá zvukové i barevné možnosti nástroje
- vypracuje samostatně prstoklad i nohoklad
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu a umí se přizpůsobit různým typům nástroje i akustice
- zvládá stylovou registraci
- je schopen souhry s komorním tělesem a doprovodu sólového nástroje či zpěvu
- hraje různorodou literaturu přiměřené obtížnosti s použitím pedálu

5.1.4 Studijní zaměření: Hra na housle

Charakteristika předmětu

Hra na housle se může vyučovat již od pěti let dítěte, kdy jsou takto malé děti velmi vnímavé a tvárné. Při hře na housle se rozvíjí nejen logické a abstraktní myšlení, ale také pohybová a manuální zručnost dítěte. Je velice důležité dbát od samého začátku na správné technické provádění hry a návyky. Využití houslové hry je poměrně široké, od individuální interpretace přes souborovou hru až po orchestrální a to napříč téměř všemi interpretačními styly.

Učební plán studijního zaměření Hra na housle

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- se seznamuje s nástrojem – s částmi houslí a smyčce, se základní péčí o nástroj
- se seznamuje s využitím houslí v hudební literatuře a v praxi
- získává návyky pro správné držení nástroje, pro správnou funkci levé i pravé ruky, správného postavení prstů při hře
- získává návyky pro přirozené a uvolněné držení těla
- osvojuje si základní orientaci v houslovém klíči, základní prstoklady
- osvojuje si základní techniku hry smyčcem
- osvojuje si rytmus a rytmičké cítění

2. ročník

Žák:

- osvojuje si základní techniky hry legato, detaché, základní výrazové a dynamické dovednosti
- osvojuje si základy hry z paměti a souhry
- zdokonaluje kvalitu tónu, pohyblivost prstů, orientaci v prstokladech dur a moll, ovládání smyčce a jeho částí, sluchovou kontrolu pro třibení intonace, orientaci v notovém zápisu
- využívá správných návyků při držení houslí a smyčce, správných návyků domácí přípravy

3. ročník

Žák:

- osvojuje si rychlejší orientaci v notovém zápisu, hmatovou jistotu a pohyblivost prstů, dynamické a výrazové stránky hry
- podle svých schopností si osvojuje nácvik vibrata a přípravu na hru v polohách
- prohlubuje technické dovednosti - dvojhmaty, staccato, legato, detaché,
- prohlubuje hru osvojených prstokladů a probírání dalších, sluchovou sebekontrolu
- uplatňuje dynamické odstíny při hře, smysl pro kvalitu tónu

- uplatňuje své dovednosti na veřejných vystoupeních

4. ročník

Žák:

- osvojuje si další technické dovednosti, hru v polohách, nácvik vibrata
- rozšiřuje dovednosti prstové a smyčkové techniky, výrazovou složku hry
- prohlubuje smysl pro rytmus a rytmické cítění
- dále rozvíjí nácvik prstokladů a jejich vzájemné spojování, vzájemné kombinace smyků
- rozvíjí vnímavost k odlišnostem výrazových prostředků
- podle svých možností si osvojuje základy pro souhru s dalším nástrojem a hru z listu

5. ročník

Žák:

- osvojuje si hru v polohách, důraznější uplatnění dynamických odstínů
- stále rozvíjí techniku pravé a levé ruky, kvalitu tónu a výrazovou složku hry
- uplatňuje hru z listu, elementární výrazové prostředky
- uplatňuje své dovednosti při hře v komorních či souborových uskupeních

6. ročník

Žák:

- získává dovednosti k pěstování houslového tónu
- získává orientaci v zápise interpretovaných skladeb
- uplatňuje dovednosti k rozvíjení houslové techniky, dokonalejší hudební projev v rámci svých schopností
- uplatňuje hru v polohách
- rozšiřuje nácvik melodických ozdob, prstovou zběhlost
- rozšiřuje nabyté dovednosti hrou v komorních či souborových uskupeních

7. ročník

Žák:

- využívá získané výrazové a technické dovednosti
- využívá samostatnosti ke studiu skladeb v rámci svých schopností
- využívá dovednosti při práci s tónem, dynamikou, frázováním
- uplatňuje hru z listu
- uplatňuje hru v polohách a jejich výměny
- uplatňuje osobitý projev a vlastní hudební představy, znalosti různých stylových období a žánrů
- uplatňuje získané dovednosti v souhře
- ovládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- ovládá základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie při interpretaci skladeb

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- stále rozvíjí pohotovost při hře z listu, získané výrazové a technické dovednosti, kvalitu tónu
- využívá znalosti orientace v notovém zápise, samostatnosti při nácviku a interpretaci

skladeb

- využívá nahrávky vynikajících interpretů daného nástroje
- je směřován k intonační sebekontrolě, ke studiu skladeb dle vlastního výběru, k využití svých schopností při komorní nebo souborové hře

2. ročník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu, způsoby provedení skladeb různých stylových období a žánrů
- rozvíjí technické a výrazové stránky houslové hry, intonační jistotu
- uplatňuje svůj názor na vlastní či slyšenou interpretaci skladeb
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

3. ročník

Žák:

- stále rozvíjí získané technické a výrazové dovednosti, intonační sebejistotu
- rozvíjí hru z listu, interpretační a posluchačské zkušenosti
- uplatňuje samostatnost v přístupu ke studiu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

4. ročník

Žák:

- využívá získané technické a výrazové dovednosti při provedení a nácviu skladeb
- využívá samostatný přístup ke studiu na základě posluchačských, interpretačních a hudebních vědomostí
- je schopen se uplatnit v souborech nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření
- je schopen samostatného účelného studia, vytvořit si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a žánrů a tento srozumitelně formulovat

5.1.5 Studijní zaměření: Hra na violu

Charakteristika předmětu

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Hra na smyčcové nástroje. Viola je součástí rodiny smyčcových hudebních nástrojů. Její lidskému hlasu barevně bližší tón ji předurčuje k harmonickému podbarvování sólových houslových partů v komorní hře, nicméně zejména v současné době se stále více začíná uplatňovat jako svébytný sólový nástroj.

Učební plán studijního zaměření Hra na violu

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj
- ovládá stupnice v základní poloze
- zvládá hru přes struny a hru legato
- hraje v základní poloze
- orientuje se ve violovém klíči

2. ročník

Žák:

- ovládá intonační sebekontrolu
- využívá znalost détaché, legato, případně martelé
- zvládá výměnu základní a 3. polohy

3. ročník

Žák:

- zvládá hru některých stupnic přes 2 oktávy a také v široké poloze
- samostatně pracuje s tónem
- zvládá hru staccato
- orientuje se v 5. poloze
- využívá dynamiku – crescendo, decrescendo

4. ročník

Žák:

- pracuje s kvalitou tónů – vibrato, dynamické odstíny
- využívá přirozené flažolety
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- zvládá hru v komorní a souborové hře
- zvládá hru v nižších polohách

5. ročník

Žák:

- zvládá hru vybraných stupnic přes 3 oktávy
- orientuje se v tenorovém klíči
- je schopen hry v polohách
- využívá zpěvnost violového tónu, hudební práce
- zvládá hru z listu
- zvládá hru jednoduchých dvojhmatů

6. ročník

Žák:

- zvládá výměnu smyku
- zvládá hru stupnice přes 3 oktávy
- využívá kvalitu tónů v probíraných druzích smyku

7. ročník

Žák:

- upevňuje získané dovednosti
- samostatně pracuje s kvalitou tónů
- dokáže hodnotit vlastní výkon
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. - 4. ročník

Žák:

- využívá obtížnější způsoby smyku
- samostatně pracuje s kvalitou tónu
- má vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- rád se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení
- dokáže ukončit studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

5.1.6 Studijní zaměření: Hra na violoncello

Charakteristika předmětu

Violoncello patří do skupiny smyčcových nástrojů, svým tónovým rozsahem se řadí mezi hlubší a střední hlasy. S výukou na violoncello je možné začít již v pěti letech, pokud je k tomu žák fyzicky způsobilý. Škola disponuje v archivu kvalitními nástroji všech velikostí, které je možno dle potřeby žákovi zapůjčit. Hra na smyčcové nástroje rozvíjí psychické a intelektuální dovednosti dítěte. Při hře zapojuje a rozvíjí jemnou prstovou motoriku, učí se koordinaci těla a rukou, koncentraci a rozvíjí volní vlastnosti. Vedle sólové hry se hráči uplatňují v komorní, souborové a orchestrální hře.

Učební plán studijní zaměření Hra na violoncello

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- ovládá postavení těla při držení nástroje včetně levé ruky
- využívá hry pizzicato, nejdříve na jedné, později i na ostatních strunách
- disponuje prstokladem v 1. poloze na všech strunách
- zvládá držení smyčce včetně hry různými částmi smyčce
- hraje způsob détaché na jedné struně
- hraje legato na jedné struně
- koordinuje pohyb pravé a levé ruky
- umí zahrát z paměti lidovou píseň na jedné struně

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje držení smyčce
- hraje všemi částmi smyčce přechody na prázdných strunách
- zvládá prstová cvičení a hru s přechodem na vedlejší strunu
- hraje durové stupnice na dvou strunách s akordem v 1. poloze
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu na veřejném vystoupení

3. ročník

Žák:

- zvládá přípravná cvičení a hru v rozšířené poloze
- ovládá hru na všech strunách všemi částmi smyčce v kombinaci s legatem
- orientuje se ve složitějším notovém zápisu (tečkovaný rytmus, triola)
- je schopen kontrolovat intonaci při hře ve škole i při domácí přípravě
- umí zahrát z paměti skladbu přiměřené náročnosti
- je schopen souhry s učitelem

4. ročník

Žák:

- zvládá přípravná cvičení a hru v 7. poloze
- rozlišuje základní tempové pojmy (allegro, moderato, andante, ritardando) a využívá je při hře
- ovládá základní smyky a jejich vzájemné kombinace (détaché, legato, martelé, staccato)
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- zvládá přípravné cviky ke cvičení pro nácvik dalších poloh
- podle svých možností používá vibrato
- je schopen zahrát z listu jednoduchou skladbu
- uplatňuje se v různých souborech (komorní hra, cimbálová muzika, orchestr)

5. ročník

Žák:

- zvládá přípravná cvičení a ovládá oktávový flažolet
- hraje durové a mollové stupnice s rozloženými akordy
- umí zahrát složitější rytmy (synkopa, tečkovaný rytmus)
- zvládá přípravná cvičení a hru v 5. poloze
- ovládá jednoduché dvojhmaty s využitím prázdných strun
- je schopen zahrát snadnou skladbu z listu
- své dovednosti dokáže uplatnit v souborové hře
- dokáže interpretovat na veřejnosti nastudovanou skladbu
- ve hře používá vibrato, dynamiku
- vnímá charakter skladby

6. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice s akordy přes 3 oktávy, používá détaché, legato, staccato
- hraje v 1., 7. a 5. poloze, podle potřeby využívá hru v ostatních polohách
- využívá sebekontroly k rytmické přesnosti, intonační jistotě a kvalitě tónu
- hraje v rychlejších tempech a složitějších rytmech
- používá vibrato, má zvukovou představu o kvalitě tónu
- ve hře samostatně používá dynamiku, rozlišuje tempová označení
- je schopen zahrát z listu skladbu vybranou učitelem
- uplatňuje své dovednosti v komorní, souborové a orchestrální hře nebo v cimbálové muzice

7. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice s rozloženými akordy přes 3 oktávy různými rytmy a smyky
- je schopen zahrát obtížnější smyky – staccato, spiccato, portamento a jejich různé kombinace
- hraje jednoduché dvojhmaty a vícezvuky
- v etudách a přednesových skladbách používá vibrato
- je schopen samostatného studia, přiměřeně obtížnou skladbu nastuduje sám, má vlastní hudební projev
- dokáže samostatně vyjádřit náladu skladby
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků
- hudby různých stylových období a žánrů

- své schopnosti a dovednosti uplatňuje v komorní, souborové, orchestrální hře a v cimbálové muzice
- se orientuje v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie
- zvládá přiměřeně obtížnou hru z listu
- má osvojený cit pro stavbu hudební fráze a stylový výraz hraných skladeb
- má odpovídající technickou zručnost a dbá na kulturu tónu
- navštěvuje koncerty a hudební akce různých žánrů, což přispívá k rozšiřování jeho hudebního rozhledu
- aktivně vystupuje na veřejnosti

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- bezvadně se orientuje na hmatníku
- zvládá obtížné smyky – řadové staccato, sautillé
- je pohotovější při hře náročnějších etud a přednesů
- orientuje se dobře v notovém zápisu
- zvládá obtížnější skladby různých slohových období
- je schopen zahrát z paměti skladbu přiměřené obtížnosti
- zapojuje se do hry souborů různého obsazení a žánrového zaměření

2. ročník

Žák:

- zvládá přípravná cvičení pro hru v palcové poloze
- hraje obtížnější stupnice a akordy přes 3 oktávy se smykovými obměnami
- hraje etudy a skladby přiměřené technické a výrazové obtížnosti
- ovládá hru základních dvojhmatů
- zvládá výrazově i technicky obtížnější skladby různých slohových období
- aktivně se podílí na hře v komorních souborech a orchestrech

3. ročník

Žák:

- zvládá hru v palcové poloze
- - ovládá hru základních i obtížnějších dvojhmatů hraje náročnější etudy a skladby technického i výrazového charakteru
- umí zahrát z paměti skladbu přiměřené délky a obtížnosti
- je schopen hlubšího pochopení práce se zvukem
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zdokonaluje se ve hře z listu
- zapojuje se do školních i mimoškolních souborů různého žánrového a nástrojového obsazení

4. ročník

Žák:

- hraje všechny durové a mollové stupnice s akordy přes 3 oktávy využitím různých smyků
- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku
- ovládá hru základních i obtížnějších dvojhmatů, které využívá v etudách a přednesových skladbách

- samostatně tvoří prstoklady a smyky
- zvládá skladby různé technické a výrazové obtížnosti
- získané dovednosti a zkušenosti využívá při hře z listu
- je aktivním účastníkem školních i mimoškolních souborů různého nástrojového obsazení
- a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a interpretace skladeb

5.1.7 Studijní zaměření: Hra na kontrabas

Charakteristika předmětu

Kontrabas je největší strunný smyčcový nástroj se strunami laděnými v čistých kvartách (na rozdíl od většiny moderních smyčcových nástrojů, které jsou laděny v kvintách). Má široké využití jak v klasické hudbě – je nedílnou součástí symfonických i komorních orchestrů a mnoha smyčcových komorních souborů, tak v hudbě lidové – je nezastupitelnou součástí cimbálových muzik a orchestrů lidových nástrojů. Velice důležitou roli hraje i v dalších hudebních stylech: jazz, blues, folk nebo rock and roll.

Učební plán studijního zaměření Hra na kontrabas

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- hraje legato celým smyčcem na prázdných strunách
- umí pohyblivě a volně pokládat prsty na hmatník
- umí správné nasazení tónu
- hraje na prázdných strunách i s prstokladem a umí hladkou výměnu smyky za pomoci volného zápěstí
- hraje v půlové poloze na všech strunách v tóninách F dur, b moll, a moll, e moll
- hraje středem smyčce, dolní i horní polovinou a celým smyčcem
- hraje pizzicato na prázdných strunách
- umí zahrát jednoduchou písničku

2. ročník

Žák:

- hraje smyky détaché a legato s důrazem na hru volným zápěstím a tvorbu barevného tónu
- tvoří znějící tón i s prstokladem
- dokáže kontrolovat správnou intonaci
- hraje polovinami a celým smyčcem
- hraje stupnice s akordy
- hraje písně a jednoduché skladbičky zpaměti

3. ročník

Žák:

- ovládá hru celým smyčcem i jeho částmi, umí kombinovat smyky détaché, legato, martelé a staccato
- hraje v půlové a v I. poloze v mollových a durových tóninách
- má sluchovou představivost a je schopen sebekontroly
- umí hrát výměny poloh

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a notovém zápisu

4. ročník

Žák:

- hraje další smykové variace
- umí hrát složitější rytmické útvary
- hraje v půlové, I. a II. Poloze
- umí hrát stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy do druhé polohy
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit jednoduchými výrazovými prostředky
- umí zahrát z listu jednoduchou melodii

5. ročník

Žák:

- hraje v půlové až třetí poloze
- hraje náročnější smyková a rytmická cvičení (trioly, tečkované rytmy)
- je seznámen s technikou vibrata
- hraje jednoduché jazzové etudy
- hraje v komorních seskupeních (i s jinými nástroji)
- umí hrát z paměti rozsáhlejší skladbu

6. ročník

Žák:

- hraje a orientuje se v dalších probíraných polohách
- hraje staccato ohbím
- hraje durové a mollové stupnice přes 2 oktávy
- umí hrát smyk spiccato
- hraje v rychlejších tempech a náročnějších rytmech
- umí vystihnout náladu a charakter interpretované skladby
- umí tvořit krásný a zpěvný tón
- umí se orientovat v různých stylových obdobích

7. ročník

Žák:

- ovládá všechny probrané polohy a prstoklady
- umí se orientovat v probraných tóninách
- umí samostatně nastudovat jednoduchou skladbu
- má hudební představivost a umí zahrát skladbu s výrazovými prvky
- zvládá agogiku a dynamiku skladby
- umí si vytvořit vlastní prstoklad
- umí použít široké spektrum smyků
- je schopen se uplatnit při hře v komorních souborech a orchestrech

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- se orientuje ve středních polohách
- umí hrát dosud probrané smyky a jejich kombinace
- zvládá hru v rychlejších a náročnějších tempech
- uplatňuje se v souhře s dalšími nástroji

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje hru ve středních polohách a také výměny středních a nízkých poloh
- umí se samostatně orientovat v notovém zápisu a ovládá čtení houslového, tenorového a basového klíče
- je seznámen s palcovou polohou
- hraje různé skákavé a nadzvedávané smyky

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje technickou vyspělost a pohotovost
- ovládá při hře různé druhy poloh a je schopen se levou rukou volně pohybovat po hmatníku
- má hudební představivost a umí zahrát rozsáhlejší skladbu s výrazovými prvky
- umí si vytvořit vlastní řešení prstokladových a smykových variant při nácviku a interpretaci skladeb

4. ročník

Žák:

- umí si vytvořit vlastní názor na interpretovanou skladbu a je schopen rozlišit různá stylová období
- umí samostatně pracovat s barvou a kvalitou tónu a je schopen dynamického rozlišení jednotlivých částí skladby
- umí využít své zkušenosti a dovednosti při nácviku nových skladeb
- je schopen se začlenit do různých komorních a orchestrálních seskupení

5.1.8 Studijní zaměření: Hra na kytaru

Charakteristika předmětu

Hra na kytaru jako předmět patří nejoblíbenějším a nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Klasická kytara se uplatňuje jako sólový i doprovodný nástroj, také se využívá v komorní hře. Obsahem výuky je hudba všech slohových období, součástí jsou také doprovody a akordická hra. Vzhledem k výrobě různých velikostí nástroje je výuka vhodná pro všechny věkové kategorie.

Učební plán studijního zaměření Hra na kytaru

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky: výuka probíhá individuálně či ve skupinkách 2 žáků

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- pojmenuje a ukáže části nástroje, vyjmenuje struny
- správně sedí, správně drží pravou a levou ruku
- vyjmenuje označení prstů pravé i levé ruky
- zahraje melodii (na melodických strunách) střídavým úhozem tirando nebo apoyando
- hraje palcem na prázdných basových strunách
- orientuje se na hmatníku v I. poloze (na melodických strunách)
- zahraje z paměti jednohlasou skladbu – píseň

2. ročník

Žák:

- při hře používá kombinace prstů p, i, m, a
- zahraje rozložený a složený dvojhlas jedním ze 4 kombinací úhozů s použitím prázdných basových strun
- zahraje zadanou jednooktávovou durovou stupnici s kadencí (bez hmatu barré)
- orientuje se na hmatníku v I. poloze všech strun

3. ročník

Žák:

- využívá základních návyků a dovedností (držení těla, nástroje, postavení pravé a levé ruky)
- orientuje se na hmatníku ve II. poloze (melodické struny)
- zahraje melodii oběma úhozy – apoyando i tirando
- zahraje zadanou jednooktávovou mollovou stupnici s kadencí (bez hmatu barré)
- umí vytvořit doprovod k písni pomocí základních harmonických funkcí T-S-D
- pomocí základních dynamických značek (p, mf, f) odstíní skladbu

4. ročník

Žák:

- hraje dvouoktávové durové stupnice
- při hře kadencí používá různé figurální obměny a malé barré
- zahraje rozložený a složený dvojhlas 4-mi kombinacemi úhozů
- používá dynamické odstínění (p, mf, f, crescendo, decrescendo), agogiku (ritardando, ritenuto, accelerando) a tónové rejstříky (sul tasto, sul ponticello)
- orientuje se na hmatníku do V. polohy

5. ročník

Žák:

- hraje dvouoktávové typové stupnice
- v kadenci používá malé i velké barré (podle svých individuálních schopností a náročnosti akordů)
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- hraje staccato, portamento
- používá arpeggio a rasguado v akordickém vícehlase

6. ročník

Žák:

- pracuje s tónem, dynamicky a barevně odstíní skladbu
- doprovází písně podle akordických značek
- doprovod k písni transponuje
- při hře používá legato vzestupné i sestupné a přirozené flažolety
- ve skladbách využívá hru ve vyšších polohách

7. ročník

Žák:

- podle elektronické ladičky naladí kytaru
- hraje v polohách a plynule do nich přechází
- orientuje se na hmatníku podle potřeby do IX. polohy
- skladbu interpretuje rytmicky přesně, kultivovaně, s tónovou kulturou
- využívá celou škálu dynamických a barevných možností nástroje
- při hře používá speciální kytarové techniky (arpeggio, rasguado, obě legata, hmat barré, přirozené flažolety) a základní melodické ozdoby
- je schopen využít získaných dovedností při interpretaci různých stylových období
- naučené skladby hraje z paměti

Základní studium II. stupně

Cílem studia na II. stupni je zejména zvyšování všestranné technické úrovně žáka, zvláště pak rozvíjení výrazové složky hry, muzikálnosti i osobitosti projevu za účelem schopnosti se uplatit v nejrůznějších amatérských souborech, případně vystoupit sólově nebo se jinak účastnit kulturního života. Studium navazuje na znalosti a dovednosti z I. stupně.

Učební osnovy:

1. - 2. ročník

Žák:

- uvědoměle používá získané znalosti a dovednosti z předchozího stupně
- technickou úroveň si udržuje vytvořením technických cvičení z obtížných úseků přednesové literatury, zvládá hru různými technikami úhozové ruky

- samostatně si vytváří prstoklady
- plynule zahraje rytmičné přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- stylově interpretuje skladby různých žánrů a období, dbá na jejich charakteristické rysy, umí se vyjádřit k dané interpretaci

3. - 4. ročník

Žák:

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná, zná své možnosti
- hraje s tónovou kulturou, využívá barevných rejstříků kytary, vhodně využívá kapodastr a přeladování strun
- má osvojeny dovednosti potřebné k přípravě vystoupení – volba vhodného repertoáru, rozvržení času pro nácvik, psychickou přípravu pro hru z paměti
- je schopen samostatného nastudování přednesu - vystavění skladby po stránce přednesové, výrazové i dynamické, dokáže vystihnout náladu skladby, její tempo, charakter
- je schopen samostatného tvůrčího uplatnění v amatérských souborech

5.1.9 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika předmětu:

Žák si postupně během studia osvojí základy hry na zobcovou flétnu, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v individuálně zvoleném předmětu z nabídky Skupinového praktika. Od 5. ročníku I. stupně lze zařadit výuku hry na altovou nebo tenorovou, příp. basovou zobcovou flétnu podle individuálních schopností, dispozic a vyspělosti žáka.

Učební plán studijního zaměření Hra na zobcovou flétnu

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky: výuka probíhá individuálně či ve skupinkách 2-4 žáků

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- je schopen na základě informací o nástroji a jeho údržbě dodržovat základní hygienické návyky
- zvládá správný postoj při hře a držení nástroje
- používá prstoklady levé i pravé ruky
- ovládá nádech ústy, kontrolovaný výdech, nasazení a ukončení tónu jazykem
- umí rozeznat zvuk od tónu
- dokáže opakovat krátké jednoduché rytmické i melodické útvary – hra na ozvěnu
- hraje jednoduché písně z paměti
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu probírané látky

2. ročník

Žák:

- je schopen vizuální sebekontroly postoje a držení nástroje
- využívá zvukových možností nástroje v rámci vyjádření nálady
- zdokonaluje techniku levého palce
- umí zahrát kvalitní tón 1. oktávy v přiměřené délce
- ovládá jednoduchou dynamiku
- orientuje se v taktech 4/4, 3/4, 2/4 a 6/8
- prohloubil dechovou techniku, osvojil si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- dokáže hrát v duu s učitelem, s doprovodem CD, s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů.
- ovládá hru staccato
- využívá zvládnutého rozsahu (1. a 2. oktáva)
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu – lidové písně, renesanční a barokní tance, moderní skladby
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- hraje kvalitní tón 1. oktávy v délce čtyřtaktové fráze
- dle svých možností hraje na altový nástroj
- používá artikulaci staccato, legato, tenuto, portamento
- orientuje se v taktech půlových, osminových
- ovládá hru durových stupnic do 2 křížků a 2 bé
- využívá při hře v rozsahu c1 – h2
- ovládá základní moderní techniky a jednoduché melodické ozdoby
- zapojuje se do kolektivní hry (komorní a souborová hra) a je veden k zodpovědnosti za výsledek společné práce
- v komorní hře zvládá rytmicky nenáročná dua a tria
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- je schopen přiměřené schopnosti samostatnosti a kulturního chování při veřejných vystoupeních

5. ročník

Žák:

- využívá tónů sopránové flétny v rozsahu c1 – c3 a zvukových možností nástroje
- zvládá technicky hru na altovou flétnu a pracuje na přechodu mezi sopránovým a altovým nástrojem
- ovládá hru durových stupnic do 3 křížků a 3 bé
- hraje sólově i s doprovodem druhého nástroje přiměřené skladby základních stylových období – středověké tance, renesanční a barokní skladby
- využívá základní moderní techniky ve hře skladeb současných autorů
- používá své technické a výrazové prostředky v komorní hře
- v komorní a souborové hře je schopen vnímat neverbální pokyny dirigenta
- dokáže samostatně postupovat při nácviu skladeb

6. ročník

Žák:

- zvládá tóny v rozsahu 2 oktáv chromaticky
- je schopen střídát sopránový a altový nástroj
- ovládá hru vybraných durových a mollových stupnic
- používá základní melodické ozdoby v barokních skladbách
- ovládá v rámci svých možností prstovou techniku
- v závislosti na svých fyzických dispozicích začíná hrát na tenorový popř. basový nástroj, který uplatňuje v komorní a souborové hře
- zvládá technicky náročnější skladby v komorním obsazení (tria, kvarteta nebo různé ansámbl s převahou zobcových fléten)

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře a zodpovědně vnímá práci v kolektivu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- studium I. stupně ukončí absolventským koncertem nebo neveřejnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- dokáže navázat a rozvíjet získané dovednosti, znalosti, technické a výrazové schopnosti z I. stupně studia a rozšiřuje je o nové
- využívá tónů v rozsahu 2 oktáv a vybrané tóny třetí oktávy
- zdokonaluje prstovou techniku na úrovni koordinace prstů a artikulace, používá dvojité nasazení „tk“ nebo „dg“
- přechází plynule mezi sopránovým, altovým, tenorovým, popř. basovým nástrojem, umí dle potřeb využít i nástroje sopraninového
- ovládá hru stupnic do 4 křížků a 4 bé a dokáže dle svých možností v těchto tóninách transponovat krátké melodie
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů, které je schopen z větší části nastudovat samostatně

2. ročník

Žák:

- je schopen využívat tóny třetí oktávy u altové flétny
- dle individuálních fyzických dispozic využívá při nácviu technických cvičení tenorový nástroj
- v závislosti na individuálních schopnostech ovládá hru stupnic do 5 křížků a 5 bé a dokáže v těchto tóninách transponovat
- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby
- zapojuje se při kolektivní výuce ve vyhledávání informací a formulování názoru na interpretaci skladby

3. ročník

Žák:

- zvládá probraný tónový rozsah sopránové, altové, tenorové a basové flétny s důrazem na kulturu tónu a intonační čistotu
- využívá alternativních hmatů
- uplatňuje získané hudební vědomosti a dovednosti k samostatnému studiu nových skladeb – tempové rozlišení, použití odpovídajícího frázování a základního zdobení
- vyhledává samostatně informace související s výukou
- orientuje se ve složitějších notových zápisech v sólové, komorní i souborové hře

- zvládá kritiku svého výkonu i formulaci hodnocení výkonu svých spoluhráčů v komorní a souborové hře, je schopen sebereflexe i chování při veřejném vystoupení

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- dokáže si vytvořit vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího nástrojového obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně pracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- studium II. stupně ukončí absolventským vystoupením zahrnujícím sólovou nebo komorní hru nebo neveřejnou komisionální zkouškou

5.1.10 Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Charakteristika předmětu

Žák si během studia osvojí základy hry na příčnou flétnu, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v individuálně zvoleném předmětu z nabídky Skupinového praktika. Do předmětu Hra na příčnou flétnu jsou běžně přijímáni žáci od 8 let, v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. flétna se zahnutou hlavicí), je možné jej přijmout i v nižším věku.

Učební plán studijního zaměření Hra na příčnou flétnu

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák :

- umí popsat části nástroje, zařadit nástroj do nástrojové skupiny, nástroj složit a rozložit, udržovat jeho hygienu
- orientuje se v základních hudebních pojmech, notovém zápise, základních rytmických hodnotách
- dbá na používání základů správného dýchání podle svých možností a dispozic
- zvládá správný postoj u hry, držení nástroje, tvoření tónu základním artikulačním modelem TÝ – DÝ, mechanismus pohybu prstů
- zahraje podle sluchu předehraný krátký motiv a dle svých možností jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z paměti
- tvoří tóny v rozsahu c1 – c2

2. ročník

Žák:

- umí správně zacházet s nástrojem a popsat jeho části
- zvládá specifika příčné flétny a její odlišnosti od zobcové flétny – jiný způsob držení nástroje (opěrné body, poloha rukou, postavení prstů, jiný způsob tvoření tónu – větší dechová opora, nátiskové nasazení, jiné hmaty)
- dbá na uvolněný postoj a správné držení těla při hře
- využívá získaných poznatků a dovedností ze zobcové flétny
- zahraje jednoduchou melodii nebo lidovou píseň v základní artikulaci (legato, non legato) z paměti
- tvoří tóny v rozsahu c1 – a2
- orientuje se ve stupnicích a akordech do 2 křížků a 2 bé v pomalých tempech
- dbá na zlepšování prstové techniky
- zvládá hru s doprovodem dalšího nástroje

- dokáže sluchově vnímat náladu skladby

3. ročník

Žák:

- využívá všechny dosud získané návyky a dovednosti, včetně pravidelné domácí přípravy
- používá základní technické prvky hry – nasazení tónu, prstovou techniku, hru legato a non legato, základní dynamiku – p, f
- dbá na čistotu a nátiskovou jistotu přefukovaných tónů, na prohlubování rytmického a hudebního cítění, na plynulejší a pružnější hru
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- umí vyjádřit a interpretovat náladu skladby
- rozvíjí cit pro stavbu hudební fráze (dbá na nádechy na logických místech)
- zvládá hru jednoduchých melodií podle sluchu
- hraje tóny v rozsahu 1., 2. a 3. oktávy
- orientuje se ve stupnicích a akordech do 3 křížků a 3 bé v přiměřených tempech
- dokáže se uplatnit v souhře s dalším nástrojem
- je schopen přiměřené samostatnosti a kulturního chování při veřejných vystoupeních

4. ročník

Žák:

- uplatňuje a zdokonaluje získané dovednosti a poznatky z předchozích ročníků (orientaci v notové zápise, dechovou a prstovou techniku, nasazení tónu, smysl pro rytmus)
- pracuje s novými prvky – staccato, základní melodické ozdoby, složitější rytmické útvary, širší rozsah nástroje (1. – 3.oktáva)
- dbá na intonaci v různých dynamických škálách včetně půltónů
- orientuje se ve stupnicích a akordech do 4 křížků a 4 bé v přiměřených tempech
- poznává a interpretuje skladby různých stylových období a žánrů, v jejich interpretaci používá základní dynamické a výrazové prostředky a tempové rozlišení
- podílí se společně s pedagogem na výběru nových skladeb a na analýze jejich obtížnosti
- nachází vztah k nástroji a hudbě prostřednictvím poslechu nahrávek, návštěvami koncertů nebo vlastním výběrem vhodné skladby
- uplatňuje se v komorním seskupení a vnímá neverbální pokyny dirigenta

5. ročník

Žák:

- využívá nové prvky s předchozích ročníků
- dbá na práci prstové techniky, zlepšování intonace v různé dynamice
- pracuje na rozšiřování tónového rozsahu a na zvukové vyrovnanosti rejstříků, uvědomuje si práci s nátiskem a dechovou oporou
- orientuje se ve stupnicích a akordech do 5 křížků a 5 bé (v přiměřených tempech a artikulačních obměnách)
- pracuje při interpretaci skladby na rozšiřování výrazových prostředků a muzikálním projevu
- podílí se na samostatném přístupu při nácviku zadaného učiva
- zvládá hru s doprovodem a souhru s dalšími nástroji
- zapojuje se do komorního seskupení a nese zodpovědnost za výsledek společné práce
- zvládá kultivovaný projev při veřejném vystoupení

6. ročník

Žák:

- pracuje na prohlubování žeborně-bráničního dýchání, na zvukové představě čistého tónu a vyrovnanosti rejstříků, na zdokonalování prstové techniky, na rozšiřování tónového rozsahu, na zvládnutí složitějších rytmických útvarů, na čistotě artikulace (legato, non legato, staccato)
- dokáže si uvědomit charakter skladby, její rozčlenění na jednotlivé fráze
- podílí se společně s pedagogem na volbě vhodných výrazových prostředků k umocnění charakteru skladby
- dbá na soustavnou sluchovou sebekontrolu
- orientuje se ve stupnicích a akordech do 6 křížků a 6 bé (v rychlejších tempech a artikulačních obměnách)
- orientuje se v notovém zápisu při hře z listu
- pracuje na rozvíjení smyslu pro souhru

7. ročník

Žák:

- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- dbá na zdokonalování dalších poznatků (žeborně-bráničního dýchání, základní artikulaci – legato, non legato, staccato, prstovou techniku, dynamiku – f, p, mf, mp, crescendo, decrescendo, agogiku – accelerando, diminuendo, ritardando, tempové odlišnosti)
- orientuje se ve stupnicích a akordech do 7 křížků a 7 bé (v rychlejších tempech a artikulačních obměnách)
- orientuje se v notové zápisu při hře z listu
- dbá na soustavnou sluchovou sebekontrolu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů odlišného výrazu a tempa
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu podle svých možností
- studium I.stupně zakončí absolventským koncertem sólovou nebo komorní hru nebo neveřejnou komisionální zkouškou

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- využívá a dále rozvíjí získané dovednosti a znalosti, technické a výrazové schopnosti I. stupně studia a rozšiřuje je o nové prvky a poznatky (dvojitě staccato, vibrato, melodické ozdoby) a složitější rytmické útvary
- dbá na intonační jistotu a přesnost v artikulaci a rytmu
- pěstuje cílevědomě a soustavně hru z listu
- dbá na rozvoj muzikálnosti a osobitosti hudebního projevu
- uplatňuje se v komorní, souborové hře různého obsazení a žánrového zaměření
- vnímá zodpovědně práci v kolektivu
- orientuje se ve všech durových a mollových stupnicích a akordech
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu a samostatně řešit technické problémy
- věnuje pozornost stylovosti skladeb různého období, repertoáru a jeho autorům

2. ročník

Žák:

- dbá na upevňování poznatků a prvků z předcházejícího ročníku (v sólové, komorní, souborové i orchestrální hře)
- využívá další zvukové a rozsahové možnosti nástroje, svou technickou zručnost, intonační a rytmickou jistotu, nátlakovou schopnost
- rozvíjí hudební citění při studiu náročnějších skladeb a sluchovou sebekontrolu
- orientuje se ve všech stupnicích a akordech durových a mollových
- hraje chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje
- dbá na zdokonalování hry z listu a samostatnou přípravu
- zapojuje se při kolektivní výuce ve vyhledávání informací a formulaci názoru na interpretaci zadané skladby
- zvládá kritiku svého výkonu a formulaci hodnocení výkonu svých spoluhráčů v komorní, souborové i orchestrální hře, je schopen sebereflexe i chování při veřejných vystoupeních

3. ročník

Žák:

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně péče o nástroj, dýchání, artikulaci, agogiku a interpretaci při nácviu skladeb
- orientuje se v historickém vývoji nástroje a částečně v repertoáru nástroje
- umí hranou skladbu zařadit do příslušného slohového období
- uplatňuje se v amatérském souboru, případně vystoupit sólově
- projevuje svůj zájem o kulturní dění a hudební život ve svém okolí
- využívá poslechu nahrávek domácích i světových interpretů

4. ročník

Žák:

- uplatňuje veškeré dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- umí samostatně nastudovat nové skladby a samostatně pracovat s barvou a tónovou kvalitou a řešit problematiku nástrojové techniky
- rozeznává uměleckou kvalitu a kriticky zhodnotit vlastní i slyšenou interpretaci
- uplatňuje se v komorní, souborové i orchestrální hře, kde využívá svých hráčských dovedností, smysl pro spolupráci a zodpovědnost za společnou práci
- zvládá kultivovaný projev při veřejném vystoupení
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- studium II. stupně ukončí absolventským koncertem zahrnujícím sólovou nebo komorní hru nebo neveřejnou komisionální zkouškou

5.1.11 Studijní zaměření: Hra na klarinet

Charakteristika předmětu:

Žák si během studia osvojí základy hry na klarinet, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v individuálně zvoleném předmětu z nabídky souborové hry. Do předmětu Hra na klarinet jsou běžně přijímáni žáci od 8-10 let, v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. plastový klarinet), je možné jej přijmout i v nižším věku.

Učební plán studijního zaměření Hra na klarinet

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, ovládá práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- chápe metrytmické vztahy, rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlky a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- umí používat uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje
- dokáže pracovat s dechem (přirozený hluboký nádech a volný výdech)
- umí správně posadit hubičku na rty a tvořit tón bez nástroje, osvojuje si nátiskovou techniku a zvládá funkci jazyka při tvoření tónu nasazením jazyka o plátek
- ovládá hru vydržovaných tónů, postupně hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu e – a1 (b3)
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák:

- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace kvalitu tónů)
- dokáže využít posilovacích cviků na nátisk, (napínání brady a koutků)
- prohloubil dechovou techniku s patřičnou oporou bránice, dokáže zkoncentrovat svůj výdech a vytvořit rovný tón, osvojuje si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru vydržovaných tónů p- f- p, postupně hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- umí používat další nové rytmické prvky, je schopen rytmické kontroly

- ovládá hru legato, osvojil si hru v tónovém rozsahu e – g2, osvojuje si přechod hry ze šalmajového rejstříku do horní polohy, dokáže prohlubovat všechny tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb
- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojil si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák:

- umí základy artikulačních technik (tenuto, staccato, legato)
- je schopen rytmické kontroly
- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- osvojuje si hru v tónovém rozsahu e-c3
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé, příslušných kvintakordů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, dokáže zahrát melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- rozezná běžná výrazová a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z předmětu Hudební nauka
- hraje základy artikulačních technik (tenuto, staccato, legato, portamento)
- zlepšuje intonaci v horní poloze od g2 po c3, je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé, mollové do 1 křížku a 2 bé včetně příslušných kvintakordů v různých artikulacích
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- rozpozná charakter jednoduchých skladeb (pomalá, rychlá, veselá, smutná)
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák:

- zvládá postupně hru ve větším tónovém rozsahu pomocí stupnic, zdokonaluje jistotu a kvalitu tónu, je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- rozezná kvalitu tónu a nasazení
- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle svých individuálních schopností, rozšiřuje hraný tónový rozsah po d3
- hraje stupnice durové do 3 křížků a 2 bé, mollové do 2 křížků a 2 bé včetně příslušných kvintakordů v různých artikulacích
- dokáže si sám vyhledat skladby a samostatně nastudovat přiměřeně svým individuálním schopnostem a možnostem
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu

6. ročník

Žák:

- hraje durové do 4 křížků a bé, mollové do 3 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů v rychlejším tempu a v různých artikulacích
- dokáže podat kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje, rozšířil hraný rozsah po e3
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- dokáže zdokonalovat soustavným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- dokáže hrát ve skupině nástrojů a udržet si svůj hlas
- dokáže rozšiřovat technickou vyspělost a spolehlivost, zdokonaluje intonaci

7. ročník

Žák:

- ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje (e-g3), uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- procvičuje vybrané stupnice dur do 4 křížků a bé, mollové do 4 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů, v rychlejším tempu a v různých artikulacích, chromatickou stupnici od e po e3
- plně využívá dynamické možnosti klarinetu od pp až do ff v celém rozsahu nástroje
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl interpretované skladby
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu, umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby dokáže se začlenit do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i ve větším seskupení

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- dokáže zdokonalovat pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb
- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- dokáže rozvíjet své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku)
- rozvíjí pohotovost při hře z listu a hudební paměť

2. ročník

Žák:

- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost, rozšířil hraný rozsah po e3
- dokáže využívat při studiu náročnějších technických cvičení a etud

- ovládá stupnice dur i moll do 5# a 5b vč. T5, D7, zm7
- rozvíjí výrazové stránky hry na nástroj (dynamiku, frázování, nátisková výdrž, hospodaření s dechem)
- dokáže zdokonalovat hru z listu
- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj – např. glissando, frullato

3. ročník

Žák:

- umí se orientovat v historii svého nástroje, jeho příbuzných obměnách, různá ladění a konstrukce (B, A, C –klarinet, Alt klarinet atd.)
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, osvojil si základy swingové artikulace
- zvládá hru melodické partů v orchestru
- dokáže samostatně řešit rytmické, intonační, tónové a nátiskové problémy
- dokáže studovat a interpretovat skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období

4. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur i moll do 7# a 7b vč. T5 v obratech, D7, zm7, chromatická stupnice
- rozpozná základní melodické ozdoby
- dokáže uplatnit ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- umí nastudovat i obtížnou skladbu, řešit její obtížnosti a charakter
- dokáže rozlišit frázování různých žánrů hudby (dechovka, taneční, jazz, atd.)
- dokáže rozpoznat kvalitu díla a zhodnotit vlastní i cizí interpretaci
- umí se zapojit do amatérského hudebního provozu vzhledem ke svým talentovým a nátiskovým dispozicím
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.1.12 Studijní zaměření: Hra na saxofon

Charakteristika předmětu:

Žák si během studia osvojí základy hry na saxofon, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v individuálně zvoleném předmětu z nabídky souborové hry. Do předmětu Hra na saxofon jsou běžně přijímáni žáci od 8-10 let, v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. sopránový saxofon, Saxonet), je možné jej přijmout i v nižším věku.

Učební plán studijního zaměření Hra na saxofon

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní péči o nástroj, umí pojmenovat jednotlivé části nástroje, ovládá práci s plátkem včetně odpovídající péče o něj
- chápe metrytmické vztahy, rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlky a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- umí používat uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje
- dokáže pracovat s dechem (přirozený hluboký nádech a volný výdech)
- umí správně posadit hubičku na rty a tvořit tón bez nástroje, osvojuje si nátlakovou techniku a zvládá funkci jazyka při tvoření tónu nasazením jazyka o plátek
- ovládá hru vydržovaných tónů, postupně hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- je schopen tvořit dostatečný zvukově kvalitní tón přiměřeně svým schopnostem, ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu c1 – c2
- dokáže zahrát nejjednodušší lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

Žák:

- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace kvalitu tónů)
- prohloubil dechovou techniku s patřičnou oporou bránice, dokáže zkoncentrovat svůj výdech a vytvořit rovný tón, osvojuje si správnou artikulaci a souhru techniky nasazování s prstovou technikou
- ovládá hru vydržovaných tónů p- f- p, postupně hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- umí používat další nové rytmické prvky, je schopen rytmické kontroly
- ovládá hru legato, osvojil si hru v tónovém rozsahu c1 – c3, osvojuje si přechod hry

z jednočárkové polohy do dvoučárkové , dokáže prohlubovat všechny tyto prostředky při hře vybraných cvičení a etud i přednesových skladeb

- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé, dokáže zahrát lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností
- osvojil si základní schopnost souhry s dalším hudebním nástrojem

3. ročník

Žák:

- umí základy artikulačních technik (tenuto, staccato, legato)
- je schopen rytmické kontroly
- rozlišuje běžná tempová a dynamická označení, je schopen podat zvukově kvalitní tón včetně jeho dynamických odstínů a rozsahů podle svých individuálních možností a schopností
- osvojuje si hru v tónovém rozsahu e-d3
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 2 bé, příslušných kvintakordů
- interpretuje snadné a drobnější skladby různých slohových období, dokáže zahrát melodii podle sluchu a lidové písně z paměti přiměřeně podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- rozezná běžná výrazová a agogická označení, aplikuje všechny dosud získané poznatky z předmětu Hudební nauka
- hraje základy artikulačních technik (tenuto, staccato, legato, portamento)
- zlepšuje intonaci v horní poloze od g2 po d3, je schopen prohlubovat dále techniku dýchání a techniku souhry prstů s jazykem, artikulaci v různých rytmických obměnách a tempech, rozvíjí tuto techniku ve vybraných etudách
- umí zahrát stupnice durové do 2 křížků a 1 bé, mollové do 1 křížku a 1 bé včetně příslušných kvintakordů v různých artikulacích
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností
- rozpozná charakter jednoduchých skladeb (pomalá, rychlá, veselá, smutná)
- je schopen souhry s jinými hudebními nástroji, účastní se komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák:

- zvládá postupně hru ve větším tónovém rozsahu pomocí stupnic, zdokonaluje jistotu a kvalitu tónu, je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- rozezná kvalitu tónu a nasazení
- orientuje se v interpretaci běžných melodických ozdob, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- rozvíjí správnou intonaci svého nástroje v celém tónovém rozsahu užívaném dle svých individuálních schopností, rozšiřuje hraný tónový rozsah po f3
- hraje stupnice durové do 3 křížků a 1 bé, mollové do 2 křížků a 1 bé včetně příslušných kvintakordů v různých artikulacích
- dokáže si sám vyhledat skladby a samostatně nastudovat přiměřeně svým individuálním schopnostem a možnostem
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu

6. ročník

Žák:

- hraje durové do 4 křížků a bé, mollové do 3 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů v rychlejším tempu a v různých artikulacích
- dokáže podat kvalitní tón s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje, rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje, rozšířil hraný rozsah po g3
- je schopen podle svých možností samostatně pracovat na skladbě zadané učitelem nebo na samostatně vybrané skladbě
- dokáže zdokonalovat soustavným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- dokáže hrát ve skupině nástrojů a udržet si svůj hlas
- dokáže rozšiřovat technickou vyspělost a spolehlivost, zdokonaluje intonaci

7. ročník

Žák:

- ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje (e-fis3), uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- procvičuje vybrané stupnice dur do 4 křížků a bé, mollové do 4 křížků a bé včetně příslušných kvintakordů, v rychlejším tempu a v různých artikulacích, chromatickou stupnici od c po c3
- osvojil si základy improvizace s využitím pentatonické, příp. i bluesové stupnice, ovládá a využívá podle svých individuálních možností a schopností celý tónový rozsah nástroje, uplatňuje všechny znalosti a dovednosti nabyté během svého studia
- plně využívá dynamické možnosti saxofonu od pp až do ff v celém rozsahu nástroje
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl interpretované skladby
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu
- umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby dokáže se začlenit do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i ve větším seskupení

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- dokáže zdokonalovat pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb
- na základě všech svých doposud získaných znalostí a dovedností umí a dokáže uplatnit všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dokáže věnovat dostatečně patřičnou péči svému nástroji a zvládá samostatně řešit technické problémy spojené s nástrojem
- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu a interpretaci dané skladby, vyhledává skladby i podle svého vlastního výběru
- umí vytvořit, rozlišovat a pracovat s různou zvukovou barvou tónu a jeho kvalitou, dokáže ve skladbě najít a využívat vhodná místa pro nádechy bez přerušování frází
- dokáže rozvíjet své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku)
- rozvíjí pohotovost při hře z listu a hudební paměť

2. ročník

Žák:

- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost, rozšířil hraný rozsah po c4
- dokáže využívat při studiu náročnějších technických cvičení a etud
- ovládá stupnice dur i moll do 5# a 5b vč. T5, D7, zm7
- rozvíjí výrazové stránky hry na nástroj (dynamiku, frázování, nátisková výdrž, hospodaření s dechem)
- dokáže zdokonalovat hru z listu
- využívá plně výrazových a tempových prostředků, dynamických rozsahů svého nástroje stupňovitě i terasovitě, orientuje se v prostředcích moderní techniky a dokáže podle svých možností tyto prostředky zapojit do své hry na nástroj – např. glissando, frullato, vibrato, bowling, hra alikvotních tónů

3. ročník

Žák:

- umí se orientovat v historii svého nástroje, jeho příbuzných obměnách, různá ladění a konstrukce (sopranino, soprán, alt, tenor, baryton, bas, subbas)
- prohlubuje dále dechovou techniku, frázování a artikulační techniku při hře všech stupnic dur i moll včetně příslušných kvintakordů, septakordů a jejich obrátů, lze využít i při procvičování pentatonických a bluesových stupnic, též při hře vybraných etud a přednesových skladeb různých stupňů obtížnosti podle svých individuálních schopností a dovedností, osvojil si základy swingové artikulace, nácvik subtónu
- zvládá hru melodické partů v orchestru
- dokáže samostatně řešit rytmické, intonační, tónové a nátiskové problémy
- dokáže studovat a interpretovat skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období

4. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur i moll do 7# a 7b vč. T5 v obratech, D7, zm7, chromatická stupnice, pentatonika, bluesová stupnice
- rozpozná základní melodické ozdoby
- dokáže uplatnit ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- umí nastudovat i obtížnou skladbu, řešit její obtížnosti a charakter
- dokáže rozlišit frázování různých žánrů hudby (taneční, jazz, latino, funky, atd.)
- dokáže rozpoznat kvalitu díla a zhodnotit vlastní i cizí interpretaci
- umí se zapojit do amatérského hudebního provozu vzhledem ke svým talentovým a nátiskovým dispozicím
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry, využívá při tom i svých posluchačských zkušeností
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.1.13 Studijní zaměření: Hra na baskřídlovku

Charakteristika předmětu

Baskřídlovka patří do skupiny dechových žesťových nástrojů. Baskřídlovky se dělí na dva typy, tenor a baryton (eufonium) - samo označení "baskřídlovka" se správně užívá pro tu tenorovou (používají se pro ni stejné noty jako pro sopránovou křídlovku laděnou v B (jenže znějí o oktávu níže, proto předpona "bas"), zatímco eufonium je psáno v basovém klíči). Jejich historický vývoj od počátku 19. století po současnost jim umožňuje být univerzálním nástrojem v lidové hudbě, hrané na žesťové nástroje. Lze je využít jako sólový hudební nástroj i jako člena různých hudebních těles – ansámbl nebo malý či velký dechový orchestr, případně i v modernějších seskupeních, interpretujících střední proud hudby.

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů v oblasti amatérské, v dalším odborném studiu i v oblasti profesionální.

Pro žáky s mimořádnými schopnostmi a předpoklady je určen náročnější studijní program se samostatným učebním plánem a učebními osnovami, který bude zpracován dle individuálních schopností a dovedností žáka a zanesen do třídní knihy.

Učební plán studijního zaměření Hra na baskřídlovku

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- dokáže pojmenovat jednotlivé části nástroje
- umí se správně posadit/postavit (dle fyzických možností) a správně uchopit nástroj
- umí správně posadit nátrubek na rty a tvořit tón bez nástroje
- rozumí pojmu žeberně bráničního dýchání
- zvládá tónový rozsah alespoň v rozsahu kvarty
- tvoří tón s omezeným tlakem na rty a dbá na rovný čistý tón bez vibrata a intonačního kolísání, zvládá ovládání obličejových svalů a jazyka (začátek tónu a jeho zakončení)

2. ročník

Žák:

- předvede hru v rozsahu kvinty
- rozliší legato, staccato a předvede je při hře
- ovládá hru vydržovaných tónů, postupně hraje v celých a půlových hodnotách
- předvede základní retní vazby v rozsahu kvinty
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- předvede hru v rozsahu oktávy
- umí, za pomoci zapojení obličejových svalů, zahrát retní legato
- hraje základy artikulačních technik (tenuto, staccato, legato)
- v notovém textu určí základní prvky dynamiky (f, mf, p) a předvede je při hře
- v notovém textu rozliší předznamenání, takt, tempo, agogická a artikulační znaménka
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- rozpozná charakter jednoduchých skladeb (pomalá, rychlá, veselá, smutná)
- zahraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v rychlejším tempu
- předvede hru s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo) na vhodných místech přednesových skladeb
- umí zahrát lehká cvičení, zaměřená na zdokonalení nátisku a přiměřeně náročné přednesové skladby, písničky i s doprovodem

5. ročník

Žák:

- předvede základní retní vazby v rozsahu oktávy
- rozezná kvalitu tónu a nasazení
- předvede kombinace legata a staccata v rychlejším tempu
- pojmenuje základní melodické ozdoby v notovém zápise (trylek, nátryl, příraz)
- zahraje durové stupnice do 3 předznamenání
- sluchově zkontroluje intonační čistotu hry

6. ročník

Žák:

- předvede hru v rozsahu dvou oktáv
- zahraje kvintakordy s obraty
- vybere vhodné výrazové prvky (dynamika, agogika, artikulace) pro hru studované skladby různých stylů a žánrů
- zahraje základní melodické ozdoby (trylek, nátryl, příraz)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- s pomocí pedagoga zhodnotí svůj výkon

7. ročník

Žák:

- určí začátek, vrchol a konec fráze
- předvede hru v celém rozsahu nástroje
- umí při hře používat všechny dosud získané dovednosti a znalosti
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápise a tento zahrát z listu
- zahraje durové a mollové stupnice do 4 předznamenání
- zodpovědně nastuduje skladbu k absolventskému vystoupení

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- zvládá stále obtížnější techniku hry a nátiskovou vyspělost
- zahraje vyrovnaným tónem durové a mollové stupnice ve středním tempu
- zahraje kvintakordy s obraty ve středním tempu
- užívá výrazové prostředky (legato, staccato a jejich vzájemné kombinace)
- v notovém textu vysvětlí vývoj frází a sluchově ho při hře zkontroluje

2. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- s pochopením obsahu a charakteru studované skladby určí vhodné výrazové prostředky pro její interpretaci
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- uplatňuje výrazové stránky hry na nástroj (dynamiku, frázování, nátisková výdrž, hospodaření s dechem)
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry

3. ročník

Žák:

- pomocí nátiskových cvičení dokáže nadále rozvíjet svůj rozsah a kvalitu tónu
- zahraje septakordy s obraty
- vysvětlí problematiku nástrojové techniky, péči o nástroj, dýchání a frázování
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- dokáže samostatně řešit rytmické, intonační, tónové a nátiskové problémy
- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry

4. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- si vytvoří názor na vlastní interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a zformuluje ho
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- pohotově přečte zápis přiměřeně obtížné skladby a zahraje ho z listu
- se umí orientovat v houslovém i basovém (basovém i houslovém) klíči
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- je schopen přípravy absolventského vystoupení

5.1.14 Studijní zaměření: Hra na trubku

Charakteristika předmětu

Trubka je důležitý a významný nástroj od dob baroka. Nejtěžší party napsali už Bach, Händel, Vivaldi. Je to sólový nástroj, je dominantní v dechové, symfonické a jazzové muzice. Původně se používala bez strojiva v době baroka, a proto bylo velmi obtížné na ni hrát. V dnešní době hráči jazzových orchestrů ovládají tento nástroj až ve čtyřčárkované oktávě.

Učební plán studijního zaměření Hra na trubku

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- umí popsat svůj nástroj a jeho díly, rozložit a složit, udržovat hygienu
- dokáže se orientovat v základních rytmických hodnotách
- umí používat uvolněný postoj při hře a správné držení nástroje
- dokáže pracovat s dechem (přirozený hluboký nádech a volný výdech)
- umí správně posadit nátrubek na rty a tvořit tón bez nástroje, zvládá funkci jazyka při tvoření tónu
- ovládá hru vydržovaných tónů, postupně hraje v celých a půlových hodnotách
- zvládá tónový rozsah alespoň v rozsahu kvarty

2. ročník

Žák:

- dokáže zahrát jednoduchou píseň nebo jednoduchou skladbu
- dokáže využít posilovacích cviků na nátisk
- zvládá základní druhy artikulace (začátky tónů, hra legato)
- ovládá hru vydržovaných tónů, postupně hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- umí používat další nové rytmické prvky, je schopen rytmické kontroly
- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj při hře, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace kvalitu tónů)
- zvládá tónový rozsah alespoň v rozsahu oktávy

3. ročník

Žák:

- umí základy artikulačních technik (tenuto, staccato)
- je schopen rytmické kontroly
- ovládá hru vydržovaných tónů, postupně hraje v celých, půlových a čtvrtových a osminových hodnotách
- umí popsat trubku, její základní díly
- umí správně držet nástroj, dodržuje správný postoj při hře
- tón umí zesílit a zeslabit (crescendo, decrescendo)
- dokáže zvládnout princip správného dýchání (využití návyků ze hry na zobcovou flétnu na nové specifikum hry na žesťový nástroj), správné používání jazyka při artikulaci (začátky tónů, hra legato)
- zvládá tónový rozsah alespoň v rozsahu decimy

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- hraje základy artikulačních technik (tenuto, staccato, legato)
- umí, za pomoci zapojení obličejových svalů, zahrát retní legato
- rozpozná charakter jednoduchých skladeb (pomalá, rychlá, veselá, smutná)
- dokáže si udržet svůj hlas při hře dvou nástrojů
- umí zahrát lehká cvičení, zaměřená na zdokonalení nátisku a přiměřeně náročné přednesové skladby, písničky i s doprovodem

5. ročník

Žák:

- zvládá postupně hru ve větším tónovém rozsahu pomocí stupnic, zdokonaluje jistotu a kvalitu tónu, je schopen praktikovat dynamické odstíny ve skladbě
- rozezná kvalitu tónu a nasazení
- dokáže zahrát jednoduchou skladbičku z paměti
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu
- umí interpretovat lehké skladby s doprovodným nástrojem a orientuje se v souhře s jiným nástrojem

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy v rychlejším tempu a v různých artikulacích
- zvládá větší intonační jistotu, dynamické odlišnosti, je schopen vzhledem ke svým talentovým dispozicím doladovat svůj nástroj, a to jak základní ladění, tak i technickým vybavením specifickým pro trubku (1. a 3. píšť)
- dokáže zdokonalovat soustavným zvyšováním náročnosti technických a nátiskových cvičení své hráčské dovednosti
- dokáže hrát ve skupině nástrojů a udržet si svůj hlas
- dokáže rozšiřovat rozsah, jistotu nasazení, technickou vyspělost a spolehlivost
- zvládá dle svých dispozic pokud možno základní rozsah nástroje a na podkladě této nátiskové jistoty i náročnější skladby

7. ročník

Žák:

- umí používat při hře všechny dosud získané dovednosti, zkušenosti a znalosti
- dokáže samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl interpretované skladby
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a tento zahrát z listu

- umí dodržovat dynamická, tempová a výrazová označení ve prospěch hrané skladby dokáže se začlenit do kolektivního hraní jak v komorní hře, tak i ve větším seskupení

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- dokáže zdokonalovat pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb
- užívá výrazové prostředky (legato, staccato a jejich vzájemné kombinace)
- dokáže rozvíjet své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku)
- rozvíjí pohotovost při hře z listu a hudební paměť
- zvládá základní pravidla tvoření tónů

2. ročník

Žák:

- zvládá stále obtížnější techniku hry, nátiskovou vyspělost a spolehlivost při veřejných vystoupeních
- dokáže využívat při studiu náročnějších technických cvičení a etud
- ovládá stupnice dur i moll do 4# a 4b vč. T5 v obrazech
- rozvíjí výrazové stránky hry na nástroj (dynamiku, frázování, nátisková výdrž, hospodaření s dechem)
- dokáže zdokonalovat hru z listu

3. ročník

Žák:

- umí se orientovat v historii svého nástroje, jeho příbuzných obměnách, různá ladění a konstrukce (křídlovka, trubka piccolo)
- spolehlivost při veřejných vystoupeních
- zvládá hru melodické partů v orchestru
- dokáže samostatně řešit rytmické, intonační, tónové a nátiskové problémy
- dokáže studovat a interpretovat skladby náročné na rozsah nástroje, techniku a také z různých žánrů a stylových období

4. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur i moll do 4# a 4b vč. T5 v obrazech, D7
- rozpozná základní melodické ozdoby
- dokáže uplatnit ve hře na svůj nástroj všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby
- umí nastudovat i obtížnou skladbu, řešit její obtížnosti a charakter
- dokáže rozlišit frázování různých žánrů hudby (dechovka, taneční, jazz, atd.)
- dokáže rozpoznat kvalitu díla a zhodnotit vlastní i cizí interpretaci
- umí se zapojit do amatérského hudebního provozu vzhledem ke svým talentovým a nátiskovým dispozicím

5.1.15 Studijní zaměření: Hra na tubu

Charakteristika předmětu

Tuba patří k méně vyhledávaným žesťovým hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový, ke hře komorní a v orchestru dechovém i symfonickém, nejen ve sféře profesionální, ale i amatérské.

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů v oblasti amatérské, v dalším odborném studiu i v oblasti profesionální.

Studium hry na tubu je rozloženo do PHV, 1. – 7. ročníku I. stupně, 4. ročníku II. stupně a dle zájmu SPD. V PHV je výuka dle vyspělosti žáka zahájena na sopránovou zobcovou flétnu. Po přijetí do prvního ročníku je výuka zahájena na baryton, nebo pístový trombon, protože žák do 10 let není fyzicky zdatný učit se hře na tubu díky objemu a váze nástroje. Pro žáky s mimořádnými schopnostmi a předpoklady je určen náročnější studijní program se samostatným učebním plánem a učebními osnovami, který bude zpracován dle individuálních schopností a dovedností žáka a zanesen do třídní knihy.

Učební plán studijního zaměření Hra na tubu

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- zvládá tóny C – c
- hraje základní hmaty
- samostatně předvede správné držení nástroje, umístění nátrubku
- předvede základní návyky dýchání při hře
- předvede základní tvoření tónu
- zahraje jednoduché cvičení v celých, půlových a čtvrtových hodnotách not
- předvede hru vydržovaných tónů

2. ročník

Žák:

- umí zahrát stupnici Dur i moll do 2 křížků a do 2 bé
- umí zahrát akordy ke hraným stupnicím v obrazech
- předvede základní retní vazby v rozsahu kvinty
- zahraje jednoduché skladby s doprovodem klavíru
- dodržuje nátiskovou techniku a rozšiřuje tónový rozsah

3. ročník

Žák:

- hraje stupnici Dur i moll do 3 křížků a do 3 bé
- umí zahrát akordy ke hraným stupnicím v obrazech
- předvede hru v rozsahu oktávy
- dbá na kvalitu tónu a hudebního projevu
- v notovém textu určí základní prvky dynamiky (f, mf, p) a předvede je při hře

4. ročník

Žák:

- zahraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v rychlejším tempu
- předvede hru s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo) na vhodných místech přednesových skladeb
- hraje stupnici Dur i moll do 4 křížků a do 4 bé
- umí zahrát akordy ke hraným stupnicím v obrazech
- hraje skladby v tónovém rozsahu Fis₁ – g₁

5. ročník

Žák:

- hraje s bohatším dynamickým odstíněním
- hraje stupnice a akordy
- hraje dominantní septakordy v obrazech
- předvede základní retní vazby v rozsahu oktávy
- předvede kombinace legata a staccata v rychlejším tempu
- pojmenuje základní melodické ozdoby v notovém zápise (trylek, nátryl, příraz)

6. ročník

Žák:

- zvládá hru se zvukovou vyrovnaností
- hraje stupnice a akordy do pěti křížků a do pěti bé, dur i moll
- vystihne charakter i náladu skladby
- umí v interpretaci rozlišit hudební styl hraných skladeb
- zahraje základní melodické ozdoby (trylek, nátryl, příraz)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- s pomocí pedagoga zhodnotí svůj výkon

7. ročník

Žák:

- zvládá hru s výrazem, agogikou a dynamikou
- hraje stupnice stejnojmenné včetně akordů
- určí začátek, vrchol a konec fráze
- kultivuje vkus při výběru studijního materiálu
- je schopen přípravy absolventského vystoupení

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- zahraje vyrovnaným tónem durové a mollové stupnice ve středním tempu
- zahraje kvintakordy s obraty ve středním tempu
- v notovém textu vysvětlí vývoj frází a sluchově ho při hře zkontroluje využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb

2. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- s pochopením obsahu a charakteru studované skladby určí vhodné výrazové prostředky pro její interpretaci
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- zahraje velké fráze a předvede práci s časem u skladeb romantického stylového období

3. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- vysvětlí problematiku nástrojové techniky, péči o nástroj, dýchání a frázování
- přečte z listu notový zápis zadávané skladby

4. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- vytvoří si názor na vlastní interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a zformuluje ho
- pohotově přečte zápis přiměřeně obtížné skladby a zahraje ho z listu
- zodpovědně nastuduje svůj part pro souborovou hru
- je schopen přípravy absolventského vystoupení

5.1.16 Studijní zaměření: Hra na pozoun

Charakteristika předmětu

Pozoun je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu (1478). Uplatňuje se jako nástroj sólový, ke hře komorní, jazzové, taneční, v orchestru dechovém i symfonickém, nejen ve sféře profesionální, ale i amatérské.

Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů v oblasti amatérské, v dalším odborném studiu i v oblasti profesionální.

Pro přijetí na tento nástroj je podmínkou určitá fyzická a psychická vyspělost žáka. Pro žáky s mimořádnými schopnostmi a předpoklady je určen náročnější studijní program se samostatným učebním plánem a učebními osnovami, který bude zpracován dle individuálních schopností a dovedností žáka a zanesen do třídní knihy.

Učební plán studijního zaměření Hra na snižcový pozoun

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

Přípravné studium

Žák:

- zná nástroj, jeho typický zvuk a uplatnění
- ovládá elementární nátiskové dovednosti
- ovládá jednoduché rytmické modely s využitím artikulace, je schopen po učiteli opakovat
- podle sluchu zahraje snadné melodie

1. ročník

Žák:

- zvládá tóny f-b + příslušné polohy
- je seznámen s nástrojem, umí pojmenovat jednotlivé části, umí jej namazat a celkově o něj pečovat
- ovládá správné držení nástroje, postoj a držení těla
- má vybudovanou základní představu o kvalitním zvuku nástroje, kultuře tónu - jeho barva, šíře a dynamika
- seznámení s polohami nástroje a jejich postupná aplikaci v praxi

2. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky správného dýchání
- užívá nátiskových schopností s omezením tlaku na rty a rozšiřuje tónový rozsah
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb (détaché, tenuto)
- ovládá stupnice dle svého rozsahu

- uplatňuje přesný posun snižce v souladu s retní a dechovou technikou

3. ročník

Žák:

- využívá základní prvky technických a výrazových dovedností
- dynamicky odstíní hru
- hraje stupnice v pomalém tempu a dostupném rozsahu vč. T5
- využívá další způsoby artikulace - staccato, portamento, základy legata
- zahraje podle svých individuálních schopností jednoduchou skladbu či melodii
- dokáže sluchově analyzovat a zopakovat jednoduchý melodický úryvek

4. ročník

Žák:

- ovládá dechovou techniku, je schopen hrát zadržované tóny s dynamickým odstíněním p-f
- kombinuje hru v odlišných artikulacích na různých hodnotách v různých tempech
- hraje ve čtvrt'ových notách stupnice a rozložené kvintakordy s velkými obraty
- zahraje z listu jednoduchou melodii
- zapojuje se do skupinových předmětů kolektivní interpretace a je zde schopen hudební sebekontroly
- naučí se přednesovou skladbu z paměti

5. ročník

Žák:

- ovládá dosažitelný rozsah nástroje, přičemž dbá na kvalitu tónu
- ovládá stupnice dur a moll a hraje je ve čtvrt'ových notách a v různých artikulacích
- hraje stupnice a akordy
- dbá na jasný, intonačně čistý tón v rozsahu nástroje, využívá své nátiskové schopnosti při kantiléně
- pomocí přiměřených skladeb rozvíjí své interpretační schopnosti a tyto předvádí na veřejném vystoupení tempu
- dbá na uvolněnou pravou ruku (návik hozeného snižce)
- aktivně se zapojuje do komorní nebo souborové hry

6. ročník

Žák:

- předvede hru v rozsahu dvou oktáv
- ovládá správnou techniku dýchání v delších frázích
- zvládá hru se zvukovou vyrovnaností
- hraje přednesové skladby vybraných hudebních žánrů dle svých možností (po, jazz, lidové písně, klasické přednesové skladby)
- užívá intonační čistotu, pečlivě provádí dynamická a tempová označení
- uplatňuje se v souboru jako plnohodnotný hráč

7. ročník

Žák:

- zvládá hru s výrazem, agogikou a dynamikou
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- kultivuje vkus při výběru studijního materiálu
- své znalosti a hudební dovednosti uplatní při náviku skladeb na absolventské vystoupení, které provede s doprovodem klavíru či jiného doprovodného nástroje
- je připraven na případné studium na dalším stupni umělecké školy

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- zahraje vyrovnaným tónem durové a mollové stupnice ve středním tempu
- zahraje kvintakordy s obraty ve středním tempu
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby

2. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- s pochopením obsahu a charakteru studované skladby určí vhodné výrazové prostředky pro její interpretaci
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry

3. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- vysvětlí problematiku nástrojové techniky, péči o nástroj, dýchání a frázování
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry

4. ročník

Žák:

- zvládá nátisková cvičení
- zdokonaluje dovednosti a návyky
- využívá nahrávek domácích i světových interpretů při studiu
- si vytvoří názor na vlastní interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a zformuluje ho
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- pohotově přečte zápis přiměřeně obtížné skladby a zahraje ho z listu
- hraje průpravná cvičení, která řeší technické problémy studovaných skladeb
- je schopen přípravy absolventského vystoupení

5.1.17 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Charakteristika předmětu

Součástí většiny orchestrů jsou bicí nástroje. Obsahem výuky je hra na malý bubínek, bicí soupravu a perkusní nástroje (bonga, claves, tamburína, cowbell, triangel, konga, xylofon, atd., je-li jimi škola vybavena). Smyslem výuky je vypěstovat v hráči smysl pro přesné držení rytmu. Dirigent a hráč na bicí jsou hlavní osoby v orchestru co se týká rytmu. V taneční a jazzové hudbě je důležitá improvizace.

Učební plán studijního zaměření Hra na bicí nástroje

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I.stupně

Učební osnovy:

1. ročník:

Žák:

- dokáže pojmenovat základní nástroje ve svém oboru
- umí držet paličky přirozeným a uvolněným způsobem, dokáže využívat opakovaných a střídavých úderů na malý buben
- správně drží tělo při hře na malý buben. Správně drží paličky pro jednotlivé údery
- zná základní rytmické hodnoty a rozumí jednoduchému notovému zápisu
- umí rozlišit mezi dvoudobým a třídobým taktem
- zná základní techniky úhozu
- zpočátku se učí na velký buben se šlapkou, malý buben a závěsný činel
- zvládá jednoduchou koordinaci mezi dvěma končetinami
- umí přizpůsobit výšku židličky a malého bubnu své postavě
- je schopen zahrát několik taktů v tempu, které udává učitel nebo metronom
- pracuje s metronomem - nastavení a volba správného tempa

2. ročník

Žák:

- dokáže rozlišit bicí nástroje samozvучné a blanzvучné
- učí se víření na malý buben
- pokračuje ve hře na bicí soupravu s doplněním Hi-hat
- zvládá jednoduché koordinace se zapojením tří různých končetin
- dokáže se pohybovat v 2/4 a 3/4 taktu
- zdokonaluje techniku a úhoz
- z listu zahraje jednoduchou skladbu obsahující základní rytmické hodnoty
- podle svých možností umí zahrát základní rytmy na bicí soupravu
- zná základní typy úderů na malý buben (jednoduchý, opakovaný, dvojité, vířivý)

- samostatně hraje podle metronomu
- zvládá základy techniky hry na perkusní nástroje jako bonga, claves, tamburína, cowbell, triangel, atd., je - li jimi škola vybavena
- zná držení paliček u melodického nástroje – xylofon a dokáže se za takovým nástrojem pohybovat (správný postoj)

3. ročník

Žák:

- postupně ovládá další nástroje bicí soupravy
- zná správné držení těla a paliček
- základem hry na bicí nástroje je hra na malý bubínek
- ve hře na malý buben žák používá mimo jiné přírazy, důrazy
- postupně ovládá čtení not, hru v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- důležitý je poslech hudby, vnímání tempa s následnou snahou o rytmické vyjádření
- zdokonaluje se v doprovodech
- tříbí smysl pro kultivovanost projevu používáním dynamiky
- dokáže se vcítit do nálady skladby
- při hře na perkusní nástroje zahraje základní doprovodné rytmy
- zahraje cvičné rytmy ve tří a čtyřčtvrtovém taktu na perkuse (claves, triangel)
- dodržuje správnou techniku při hře dlaní na perkuse (konga, bonga, tamburína)
- zvládá lehčí stupnice do 2 # a 2b hrané ve čtvrtových hodnotách na melodický nástroj - xylofon

4. ročník

Žák:

- zná jednoduché techniky úhozu vycházející z rudimentálního způsobu bubnování (akcent)
- hraje dynamicky na malý buben a to i crescendo, decrescendo
- učí se hrát k nahrávce populární hudby
- vylepšuje úhoz, úder, virbl
- dosahuje a pokračuje ve hře na bicí soupravu nezávislého ovládání rukou a nohou
- zvládá interpretaci jednoduchých sol na malý buben nebo perkuse
- zná systém uspořádání tónů na melodických nástrojích (xylofon, vibrafon, zvonkohra)
- hraje doprovody základních hudebních stylů na soupravu, rozsah těchto stylů závisí na schopnostech žáka
- hraje sólové jednostránkové skladby, prohlubuje si znalost čtení not
- umí vystupovat před lidmi, podle svojí schopnosti dokáže pracovat s trémou
- zná zásady pohybu na podiu, ví jak se chovat k publiku
- má představu o kultuře tónu na blanzvučné a samozvučné nástroje
- na melodický nástroj, hraje stupnice do 3#, 3b a tónický kvintakord

5. ročník

Žák:

- zná náročnější techniky úhozu vycházející z rudimentálního způsobu bubnování
- z vlastní iniciativy vyhledává hudbu, která působí na jeho emoce, podle svých možností dokáže tuto hudbu i analyticky zpracovat
- hraje cvičení pro zvyšování rychlosti
- podle své vyspělosti umí doprovodit na bicí soupravu několik různých stylů
- podle nahrávky odposlouchává hraný rytmus, popřípadě ho umí i zapsat
- bez problémů nastuduje přednes na malý buben obsahující i náročnější technické prvky, dokáže dát skladbě osobitý ráz
- vylepšuje hudební paměť a citění projevu v jednotlivých doprovodech a skladbách
- při hře na perkuse dokáže vybočit ze svého rytmického cyklu do brejku a zpět

- na melodický nástroj hraje stupnice do 4#, 4b a rozklady tónického kvintakordu

6. ročník

Žák:

- umí se pohybovat za nástroji v oboru, po případě dokáže jejich měnitelné parametry přizpůsobit své postavě
- podle vlastního zaměření žák dokáže na bicí soupravu tvořivě doprovodit to které zaměření
- zná nejběžněji používané takty v populární, klasické i jazzové hudbě
- je schopen improvizovat doprovod k tanečním skladbám různého charakteru (polka, valčík, beat, swing, jazz, fox, atd.)
- sám dokáže sestavit plán, podle kterého je třeba postupovat při studia sóla na malý buben
- při hře na perkuse umí vybočit do improvizace a zpět do rytmického cyklu
- zná světové i domácí interprety v oboru, v odvětví svého zaměření
- na své vrstevníky působí svým vztahem k hudbě jako iniciativní a pilný umělec
- na melodický nástroj, hraje stupnice do 5#, 5b a rozklady tónického kvintakordu, etudy nebo skladby s klavírem

7. ročník

Žák:

- postupně ovládá hru na celou bicí soupravu
- pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- seznamuje se s doprovodem základních tanečních rytů
- je schopen doprovázet spoluhráče, zvládá hru z listu, čtení 3/8, 6/8, 9/8 taktu
- zdokonaluje se v ovládání víření, ve hře akcentů na různých místech technických figur (trioly, šestnáctiny)
- seznamuje se s improvizací a hrou brejků
- na melodický nástroj hraje skladby úměrné schopnostem a možnostem cvičení na nástroj rytmičuje stupnice a rozklady kvintakordů a septakordů
- ideální je uplatnit získané vědomosti v orchestrech nejrozličnějšího zaměření, kde se může uplatnit většina bicích nástrojů (orchestr bicích nástrojů, dechovka, big band, dixieland apod.)
- si umí postavit a seřadit nástroj
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- zná i složitější typy úderů a úhozů na blanzvučné i samozvučné perkuse
- zvládá složitější techniku na malý buben – složitější akcenty, paradiddle, dvojúhozy, různé druhy prstových technik, rychlé střídání dynamických skoků atd.
- dokáže z nahrávky odposlouchat jednodušší rytmické útvary, které pak sám používá
- velice rozšiřuje možnosti bicích nástrojů různými nestandardními způsoby hry
- ovládá základní prvky rytmické improvizace
- ví jak oživit skladbu využitím všech prvků získaných v předchozích ročnících
- ví jak naladit malý buben podle svých představ
- získal rozhled o využití perkusních bicích nástrojů v mimoevropské hudbě.

2. ročník

Žák:

- dokáže interpretovat skladby na blanzvučné i samozvučné bicí nástroje
- hraje složitější koordinační a technická cvičení
- sám vyhledává kulturní akce, které odpovídají jeho hudebnímu zaměření, z těchto akcí dovede čerpat inspiraci pro další studium
- podle svých schopností a dovedností interpretuje náročné sóla
- zvládá základní principy improvizace jak rytmické tak melodické
- se specializuje na určité hudební styly nebo se žák učí zvládat další nové složitější styly
- využívá zvukových a technických možností perkusních nástrojů pro obohacení skladeb různých žánrů.
- v souborové hře hraje složitější party, využívá svoje znalosti a prohlubuje si hru na ostatní bicí nástroje v souborech

3. ročník

Žák:

- má přehled v nejpoužívanějších prvcích na malý buben, užívá jich podle svých schopností a dovedností
- zná nejslavnější party užívané v klasické hudbě na malý buben
- působí jako univerzální hráč, dokáže zahrát na více nástrojů ve svém oboru, není zaměřen pouze na jeden z nich
- sám vyhledává i jiné skladby, přednesy ale i interprety dle vlastního zaměření
- dokáže zahrát sólově i s doprovodem náročnější skladbu na melodické nástroje a perkuse.
- ve své hře využívá inspiraci získanou při návštěvě koncertů
- na melodický nástroj pokračuje podle svých možností, může se pokusit o hru třemi nebo i čtyřmi paličkami

4. ročník

Žák:

- se zdokonaluje ve hře na bicí na soupravu, učí se improvizaci
- ovládá víření na malý bubínek, hru akcentů různých rytmických figur, hru brejků
- se zapojuje se do souborů nejrozličnějších žánrů
- se orientuje v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- využívá různých bicích a perkusních nástrojů evropského i mimoevropského kulturního okruhu, orientuje se v některých mimoevropských rytmických systémech
- získanou techniku zvládnutých nástrojů adaptuje na další perkusní bicí nástroje (vibrafon, zvonkohra, cajon, shaker, cabasa, atd.), které má k dispozici
- umí naladit soupravu, používá různé doplňkové bicí nástroje jako efektové činely, cow belly, woodblocky, timbales, chimes a využití jejich zvuků v hudbě

5.1.18 Studijní zaměření: Sólový zpěv

Charakteristika předmětu

Sólový zpěv je zpěv jedné osoby. Žáci se seznamují s předmětem v individuálním vyučování, učí se zpívat různými vyjadřovacími prostředky, které uplatňují v hudbě všech stylových období a žánrů, ve skladbách sólových, sborových i komorních. Žák se seznamuje s technikou zpěvu, správným postavením těla, správným dýcháním, správným zpíváním textu (artikulace), učí se zpívat písně s instrumentální doprovodem a prezentovat se na veřejných vystoupeních.

Učební plán studijního zaměření Sólový zpěv

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky: výuka probíhá individuálně či ve skupinkách 2 žáků

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- má povědomí o správném a uvolněném držení těla a základech správného dýchání
- má povědomí o správné artikulaci
- deklamuje textu
- orientuje se v notovém zápisu
- rozvíjí své rytmické a hudební citění
- správně a měkce nasazuje tón
- využívá hlas ve svém přirozeném rozsahu

2. ročník

Žák:

- pracuje na správném, uvolněném držení těla při zpívání a na klidném a hlubokém dýchání
- pracuje na správném nasazení tónu, správné artikulaci a intonaci
- dále rozvíjí své rytmické a hudební citění
- zpívá ve střední hlasové poloze a podle možností rozšiřuje rozsah do oktávy

3. ročník

Žák:

- má správné a uvolněné držení těla
- správně dýchá na bránici
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování správné pěvecké výslovnosti
- při interpretaci využívá základní dynamiku a agogiku
- má povědomí o legatovém zpěvu

4. ročník

Žák

- zdokonaluje žebně-brániční dýchání a uvědomělé budování dechové opory
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- zpívá rozložený tónický kvintakord dur i moll do kvinty
- zpívá dvojhlasé písně
- umí výrazově vyjádřit písně přiměřené svému věku
- pracuje na měkkém nasazení tónu

5. ročník

Žák

- vědomě používá prvky pěvecké techniky uvedené v předchozích ročnících
- zdokonaluje uvědomělé budování dechové opory
- používá jednotný hlasový rejstřík v celém hlasovém rozsahu
- zpívá vokalizační cvičení přiměřeně jeho věku
- zpívá skladby různých stylů a žánrů přiměřeně svému věku
- má povědomí o zásadách hlasové hygieny

6. ročník

Žák

- opakuje a zdokonaluje dosud probrané studijní problémy
- zpívá hlasová cvičení k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů
- zpívá durové i mollové stupnice v rozsahu jedné oktávy
- připravuje zpěv mezza di voce

7. ročník

Žák

- upevňuje dovednosti a návyky potřebné k udržení správné pěvecké techniky a výrazového vyjádření
- dbá na zachování lehkosti a přirozenosti hlasu
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák

- podle svých možností pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu
- tóny nasazuje na dechové opoře
- při studiu skladby dodržuje pěvecké a hudební fráze
- při interpretaci dodržuje adekvátní výrazové prostředky, dynamiku a agogiku
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

2. ročník

Žák

- uvědoměle pracuje se správnou dechovou technikou
- používá bel canto
- má podle svých možností vyrovnaný hlasový rozsah a hlasové rejstříky
- při interpretaci volí adekvátní výrazové prostředky, dynamiku a agogiku
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- se seznamuje se základní pěveckou literaturou různých slohových období

- částečně si dokáže samostatně rozčlenit ve studované skladbě pěvecké fráze podle notového zápisu a daného textu

3. ročník

Žák

- se umí samostatně rozezpívat
- pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu a vyrovnávání hlasových rejstříků
- ve studované skladbě a daném textu si umí samostatně rozčlenit hudební fráze
- při korepetici se aktivně podílí na konečné podobě studovaných skladeb
- prohlubuje své znalosti základní pěvecké literatury a dokáže si vytvořit vlastní názor při poslechu vokálních a vokálně instrumentálních skladeb

4. ročník

Žák:

- ovládá správnou dechovou techniku
- používá vyrovnaný hlas v celém hlasovém rozsahu
- umí zpívat plynulou kantilénu a vést a dodržovat pěvecké fráze
- studuje a kultivovaně interpretuje písňovou literaturu různých stylových období, žánrů a skladatelů
- používá dynamické a agogické výrazové prostředky v souvislosti s charakterem studované a interpretované skladby
- během studia II. stupně se může zaměřit na konkrétní žánr

5.1.19 Studijní zaměření: Hra na cimbál

Charakteristika předmětu

Hudební vývoj a společenská praxe posledních desetiletí potvrdily a upevnily postavení cimbálu. Hra na cimbál je trvale nezastupitelná pro interpretaci hudebního folkloru, pronikla do hudby taneční i populární a ve stále větším měřítku se uplatňuje v hudbě vážné. V české hudební kultuře hra na cimbál zaujímá postavení rovnocenné s jinými nástroji s bohatou uměleckou tradicí.

Učební plán studijního zaměření Hra na cimbál

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební praxe				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem
- osvojuje si sezení u nástroje, správné držení těla, držení paliček, střídání rukou, nácvik - úhozu, uvolňovací cvičení, základy pedalizace
- pěstuje tvorbu tónu
- orientuje se v malé až dvoučárkované oktávě
- pěstuje od prvopočátku hru jednohlasé lidové písně podle sluchu
- užívá solmizace při pojmenování jednotlivých tónů

2. ročník

Žák:

- pokračuje v upevňování správných nástrojových návyků
- užívá úhoz „žabka“
- hraje stupnice do 4 křížků a 4 bé
- užívá základní dynamiku – p, mf, f
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu (čistota hry, pedalizace, střídání paliček, dynamika)
- rozvíjí hudební paměť na lidových písních a drobných skladbách
- snaží se o transpozice písní a nápěvů do jiných poznaných tónin, ovládá dvouhlasou hru souběžnou
- přednesové skladby hraje z paměti

3. ročník

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu nástroje
- hraje stupnice do 5 křížků a 5 bé, tříhlasý akord v obratech a velkém rozkladu, trénuje arpeggio
- umí navrhnout svůj vlastní paličkoklad
- upevňuje si efektivní způsob domácí přípravy
- již je schopen zahrát skladbu větších rozměrů a vážnějšího charakteru

- vniká do akordického doprovodu jednoduchých lidových písní základními harmonickými funkcemi
- zná základní principy pedalizace a umí s ní pracovat
- připravuje se na komorní a souborovou hru
- používá širší škálu výrazových prostředků

4. ročník

Žák:

- rozvíjí svůj hudební projev s důrazem na kulturu tónu
- dbá na přesnou reprodukci hudebního zápisu
- hraje skladby ve dvojhlasu (souběžný a různosměrný), užívá tremola
- pěstuje hru z paměti
- orientuje se a dle svých možností využívá celého rozsahu nástroje
- má v repertoáru již skladby rozsáhlejšího charakteru a rozdílných období
- seznamuje se s hudbou současnou
- je zapojen do komorní hry

5. ročník

Žák:

- hraje všechny stupnice dur i moll s užitím tercií, tremola a arpeggia, hraje základní kadenci T S D7s 4hlasými obraty
- umí řešit problémy nástrojové hry samostatně (pedalizace, paličkoklad)
- hraje skladby různých stylů a žánrů z paměti
- upevňuje přesvědčivý hudební výraz, dokáže vést melodii a odlišit ji od doprovodu
- užívá dynamiku a agogiku
- rozvíjí hudební paměť na obtížnějších skladbách
- rozvíjí harmonické cítění, hru z listu, dvouhlasnou hru stejnosměrnou i protipohyb
- snaží se dle svých schopností a možností o jednoduchou improvizaci
- poznává hru skladeb různých období
- používá základní výrazové prostředky – dynamiku, tempo, frázování

6. ročník

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu nástroje, umí užít správné úhozové a pedalizační techniky, pracuje samostatně
- hraje všechny stupnice dur i moll
- využívá základní harmonické funkce k samostatné práci s lidovou písní
- používá tremolo (dvojhlase, arpeggio a transpozice do jiných tónin) tercie, oktávy, T, S, D, D7 s 4hlasými obraty, rozklad a 4hlase arpeggio
- se snaží hodnotit vlastní hru, užívá dynamiku a agogiku, pracuje s výrazem
- poznává hru odlišných hudebních žánrů
- poznává melodické ozdoby

7. ročník

Žák:

- umí užít správné úhozové a pedalizační techniky
- hraje v plném rozsahu nástroje
- ovládá dynamické změny, agogiku, frázování a tempová rozlišení
- jednodušší skladby je schopný hrát z listu
- se zapojuje do řešení problémů nástrojové hry (pedalizace, střídání paliček, frázování)
- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- je připraven využívat všech získaných dovedností v praxi
- vhodně interpretuje skladby odlišných hudebních žánrů a období
- je schopen harmonizace melodie a transpozice v různých tóninách

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. - 2. ročník

Žák:

- hraje čistě, vyrovnaným úhozem a s pohotovou pedalizací
- využívá své znalosti a dovednosti k dokonalější reprodukci notového zápisu, prohlubuje svou paměť studiem náročnějších skladeb
- hraje z listu snadnější skladby a je schopen podle svých možností samostatně nastudovat skladby vážnějšího charakteru
- snaží se samostatně řešit problémy nástrojové hry (pedalizace, rukoklad, frázování, atd.)
- při interpretaci využívá svých vědomostí a dovedností
- při technicky náročných skladbách je schopen určit správný postup cvičení a cvičebních technik

3. - 4. ročník

Žák:

- upevňuje jistotu v čistotě hry a v úhozové vyrovnanosti, pracuje stále samostatněji
- hraje pohotově z listu
- zná odlišné druhy úhozu, využívá všech výrazových prostředků
- je schopný nastudovat skladby většího rozměru
- zabývá se hudbou soudobou
- dokáže zhodnotit svoji hru a je schopen navrhnout způsob k odstranění nedostatků
- hraje ve větších komorních uskupeních
- je schopen vlastní improvizace s lidovou písní a jejím transponováním, umí ji zharmonizovat
- spolupracuje v komorní hře s jinými nástroji a také v souborové hře
- využívá všech získaných dovedností v praxi
- osvojuje si principy improvizace a snaží se o stylovost hry

5.1.20 Vyučovací předmět: Hudební nauka

Charakteristika předmětu

Předmět Hudební nauka je určen pro žáky 1. - 5. ročníku I. stupně hudebního oboru s dotací jedné hodiny týdně. Tento předmět je teoretický doplněk praktické výuky hry na nástroj, který poskytuje ucelený pohled na svět hudby.

Učební plán:

Hodinové dotace předmětu Hudební nauka jsou uvedeny v učebních plánech každého studijního zaměření hudebního oboru.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

1. ročník

Žák:

- učí se hrát jednoduché doprovody k písničkám na rytmické nástroje
- při poslechu vybraných skladeb dokáže určit jejich výrazné charakteristické znaky (tempo – rychlé, pomalé, charakter skladby- veselá, smutná, dynamika apod.)
- rozlišuje pojmy zvuk, tón, zná vlastnosti tónů
- čte noty v rozsahu g-g²
- zná noty a pomlky – celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou
- umí zahrát jednoduchý rytmus v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- zná funkci posuvek a odrážky
- zná základní dynamické a tempové označení
- zná stupnice C, G, D, F, ke každé stupnici akord
- pozná basový klíč a notu f

2. ročník

Žák:

- dokáže zpívat jednoduchý kánon
- snaží se realizovat jednoduché doprovody také na melodické nástroje (xylofon, zvonkohra)
- poslechem rozlišuje durové a mollové písně
- zná stavbu stupnice a moll
- zná durové stupnice do 4 křížků a 4 bé
- zná princip tvorby obrátů T5
- pozná grafický záznam základních intervalů
- v basovém klíči se orientuje v rozsahu f-c1 (případně podle potřeby svého nástroje)
- pozná šestnáctinovou notu a pomlku
- rozlišuje takt 3/4 a 3/8
- zná nástrojové skupiny symfonického orchestru
- má základní povědomí o lidových kapelách (cimbálová)
- zvládá taktování 2/4 a 3/4 taktu

3. ročník

Žák:

- své pěvecké a intonační schopnosti rozšiřuje zpěvem jednoduchého lidového dvojhlasu, dokáže zazpívat mollovou píseň
- dokáže graficky zaznamenat jednoduchý rytmus a melodii
- zvládá taktování 4/4 taktu
- rozšiřuje si znalost stupnic (dur. i moll. do 4 křížků a 4 bé)
- rozlišuje intervaly čisté a velké
- orientuje se ve složitějších rytmech, zná 6/8 takt
- pozná dechové dřevěné a žesťové nástroje
- sluchem rozlišuje tón – interval – akord

4. ročník

Žák:

- zpívá náročnější písně různých žánrů a stylů
- dokáže sám vytvořit rytmický doprovod k vybraným písním, podle možností využívá k doprovodu svůj nástroj
- učí se znát všechny durové a mollové stupnice, jejich T5 a obraty
- zná souvislosti stupnic stejnojmenných a paralelních
- dokáže tvořit z velkých intervalů malé
- chápe princip enharmonické záměny
- učí se transponovat píseň do jiné tóniny
- poznává blíže nástroje strunné a bicí
- zná rozdíl mezi hudbou komorní a orchestrální
- rozlišuje zpěvní hlasy a pěvecké sbory
- zná nejdůležitější pojmy hudebního názvosloví
- dokáže aktivně poslouchat vybrané ukázky skladeb a pokouší se formulovat svůj názor na znějící hudbu

5. ročník

Žák:

- dokáže graficky zaznamenat náročnější rytmické i melodické úryvky
- zná stavbu D7
- zná princip zvětšeného a zmenšeného T5
- poznává vedlejší kvintakordy v durové stupnici
- rozlišuje pojmy homofonie a polyfonie
- orientuje se v základních vývojových obdobích hudby od pravěku po současnost, zná nejvýznamnější představitele a díla jednotlivých stylových období

5.1.21 Vyučovací předmět: Hudební praxe

Charakteristika předmětu

Smyslem tohoto předmětu je především výchova žáků směřující od individuální hry na nástroj (zpěvu) ke kolektivnímu projevu. Učí se smyslu pro spolupráci a pro kolektivní odpovědnost. Žákova osobnost je při spolupráci na konkrétních společných dílech souboru postupně dotvářena k větší zodpovědnosti a přiměřené cílené aktivitě. Při nácviu skladeb v souboru řeší žáci pokročilejší technické a nástrojové (pěvecké) problémy a rozvíjí dále svůj vztah k hudbě.

Učební plán:

Hodinové dotace předmětu Hudební praxe jsou uvedeny v učebních plánech každého studijního zaměření hudebního oboru.

Základní studium I. stupně

Učební osnovy:

4. – 5. ročník

Žáci:

- zvládají základní principy souhry
- reagují na jednoduché pokyny vedoucího, dirigenta
- uplatňují znalosti a dovednosti získané v individuálním studiu
- jsou schopni reagovat na změny
- jsou schopni s nastudovanou skladbou veřejné prezentace
- s pomocí učitele hlavního předmětu jsou schopni se naučit svůj part
- usiluje o společný cíl hry (zpěvu)

6. – 7. ročník

Žáci:

- hrají skladby různého charakteru a stylů
- jsou schopni naučit se svůj part, jsou zodpovědní vůči hudebním partnerům
- respektují ostatní hudební partnery
- reagují na pokyny a gesta vedoucího, dirigenta
- jsou schopni vyjádřit svůj názor na skladbu a její interpretaci
- uplatňují další znalosti a dovednosti získané v individuálním studiu
- jsou schopni přizpůsobovat se hudebním partnerům v technickém projevu, v intonaci, rytmu, agogice, dynamice a celkovém výrazu

Základní studium II. stupně

Učební osnovy:

1. – 2. ročník

Žáci:

- spolupracují se svým spoluhráčem, jsou schopni ho poslouchat, nalézat rytmické i výrazové porozumění
- usilují o společný styl hry
- uplatňují další znalosti a dovednosti získané v individuálním studiu
- dbají o jednotnost v detailech (smyky, dýchání, barva tónu)
- jsou schopni řešit technické obtíže ve skupině

- respektují ostatní hudební partnery
- jsou schopni samostatného nastudování skladby

3. - 4. ročník

Žáci:

- jsou schopni objektivně posoudit kvalitu díla a vyjádřit svůj názor
- uvědomují si svoji zodpovědnost za společné dílo
- uplatňují další znalosti a dovednosti získané v individuálním studiu
- se zodpovědně chovají na vystoupeních a zájezdech, plní úkoly a pomáhají vedoucímu
- jsou schopni samostatně řešit technické obtíže

Poznámky k hudebnímu oboru:

- Obsah vzdělávání PHV jak v hudební teorii, tak ve hře na nástroj (včetně sólového zpěvu) je pro všechna studijní zaměření hudebního oboru společný.
- Z přípravné hudební výchovy do 1. ročníku základního studia I. stupně hudebního oboru postupuje žák na základě hodnocení vyučujícího hudební nauky. Pokud již měl výuku nástroje (sólového zpěvu), pak navíc vykoná postupovou zkoušku ze hry na nástroj (sólového zpěvu). Obsah této zkoušky určuje vyučující hry na nástroj (zpěvu).
- Z přípravné hudební výchovy do 1. ročníku základního studia II. stupně hudebního oboru postupuje žák na základě úspěšného vykonání postupové zkoušky ze hry na nástroj (sólového zpěvu). Obsah této zkoušky určuje vyučující hry na nástroj (zpěvu).
- Žáci starší 14 let, kteří nastupují přímo nebo z PHV do druhého stupně studia, studují obsah učiva prvního stupně. Během čtyřletého studia druhého stupně by měli zvládnout minimálně 5 ročníků učiva I. stupně hry na nástroj (sólového zpěvu). Hudebně teoretické znalosti získávají v hodinách pod vedením učitele hlavního předmětu a samostudiem.
- Kolektivní výuka v oblasti Hudební interpretace a tvorba je obsažena v předmětu Hudební praxe a realizuje se těmito způsoby: komorní hra, hra v souboru, hra v orchestru, sborový zpěv, čtyřruční hra a doprovod. Na vysvědčení se zapisuje buď jako komorní hra, hra v souboru, hra v orchestru, sborový zpěv, čtyřruční hra, doprovod nebo konkrétním názvem – např. dechový orchestr, cimbálová muzika apod.
- Vyšší než minimální hodinovou dotaci Hudební praxe (splňující požadavky stanovené v RVP) navrhuje a schvaluje ředitelka školy s ohledem na druh a velikost souboru.
- Pokud žák navštěvuje Hudební praxi dříve, než stanovují učební plány, je to pro něj nepovinný předmět. To znamená, že je z něj známkován, ale známka se nezapočítává do celkového průměru.
- V rámci hudební praxe může žák navštěvovat více souborů (jeden je povinným předmětem, ostatní nepovinné).
- V průběhu studia může žák střídat způsoby realizace Hudební praxe.

5.2 Výtvarný obor

5.2.1 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Charakteristika předmětu

Výtvarný obor je otevřen všem dětem a mladým lidem, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání. Vychází ze současného pojetí výtvarné výchovy, která působí na utváření osobnosti mladého člověka. Otevírá mu oblast, která umožňuje seberealizaci, poznávání světa, kulturní souvislosti a historii. Rozvíjí estetické cítění, smyslové vnímání, rozumové i citové hodnocení okolního světa. Učí žáky hledat, co říci o světě a nabízí jim možnosti vyjádření. Vede k pochopení názorů druhých a ke komunikaci a toleranci. Výtvarná výchova představuje dva různé procesy, které probíhají souběžně a jsou vzájemně neoddělitelné – výtvarné vzdělávání a výchovné působení. Výtvarné vzdělávání rozvíjí výtvarné zkušenosti, znalosti a dovednosti, učí žáky zacházet s výtvarnými prostředky, vede k řešení výtvarných otázek a kultivuje jejich způsob výtvarného podání. Výchovná složka staví na reflektování výtvarných postřehů a zážitků, vcítění se, uvědomování si vlastních reakcí a sebe sama. Z vnímání a prožívání podnětů, z přemýšlení o světě, o vztazích mezi lidmi pramení sebepoznání a sebevyjádření.

Do přípravného studia jsou přijímáni žáci od 5 let. Cílem přípravného studia je hravou formou výuky podnítit zájem dětí o výtvarné umění, rozvíjet jejich tvořivost a fantazii. V průběhu přípravného studia pedagog zjišťuje, sleduje a usměrňuje dětskou práci a vede je k maximálnímu rozvoji dle individuálních možností každého žáka.

Učební plán studijního zaměření přípravná výtvarná tvorba

Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná tvorba	3 (týdenní hodinová dotace)	3 (týdenní hodinová dotace)

Přípravné studium

Učební osnovy

1. ročník

Žák:

- rozvine motorické dovednosti, vlastní fantazii a představivost
- zkoumá vlastní pocity: např. radost a smutek a učí se je výtvarně vyjádřit
- výtvarně reaguje na podněty z okolí, na zážitky a představy
- kreslí, maluje a modeluje
- seznamuje se s materiály a nástroji – hraje si s nimi, zkoušejí jejich vlastnosti a různé způsoby správného uchopení (například hněte hlinu, tvoří do ní otisky, mačká papír a zkoumá proměnu plochy, pracuje s náhodnou skvrnou, mísí barvy)
- si upevňuje sebeobsluhu, hygienické návyky při práci a úklid svého místa
- se orientuje v uložení výtvarného materiálu a pomůcek

2. ročník

Žák:

- cvičí vizuální paměť a abstraktní představivost
- kreslí, maluje a modeluje
- si zapamatuje jednoduché postupy používané v plošné a prostorové tvorbě
- poradí nebo pomůže spolužákovi při plnění výtvarných úloh

- rozliší a pojmenuje základní materiály a nástroje, které při své činnosti použil
- samostatně řeší zadání, přemýšlí nad daným námětem

Do 1. ročníku I. stupně základního studia jsou přijímáni žáci od 7 let po ukončení přípravného stupně.

Výtvarná tvorba umožňuje všem žákům, kteří projeví zájem o výtvarné vzdělání, aby v rámci svých schopností rozvíjeli své výtvarné citění a myšlení a aby zdokonalili svůj individuální výtvarný projev prostřednictvím plošné tvorby (malba, kresba a grafika), ale i prostorového vnímání.

Vyučování se dělí na Základní studium I. a II. stupně.

Učební plán studijního zaměření základní studium výtvarného oboru

Vyučovací předmět	1. stupeň							2. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Základní studium I. stupně

Žáci se věnují jak plošné, tak figurální a objektové keramice. Plastická tvorba žáky přivádí k prostorovému uplatnění tvarů. Hry a experimenty s materiály a nástroji přináší žákům nové podněty, podporují zájem o výtvarné vyjadřování.

Plošná tvorba zahrnuje základní kreslířské, malířské, grafické principy a techniky (stopy nástrojů a materiálů nebo jen materiálů), jejich varianty i experimenty s nimi. Jde o postupy rozvíjející tvořivost, fantazii i smysl pro vnímání reality, jejichž prostřednictvím se žáci učí poznávat výrazovou hodnotu linií, tvarů, struktur, barev, ploch, účinků světla a svébytně se výtvarně vyjadřovat.

Učební osnovy:

1. – 4. ročník

V prostorové tvorbě žák:

- získává cit pro prostorové ztvárnění
- se učí základní praktické postupy výroby keramiky
- zvládá vlastní tvorbu v hlíně podle svých schopností
- tvoří a experimentuje
- posoudí svoje dílo, přijme kladnou nebo zápornou kritiku
- při kolektivní činnosti zformuluje svůj názor na zpracovávaný úkol, vyslechne si názory druhých
- seznamuje se s prací na hrnčířském kruhu pod vedením učitelky

V plošné tvorbě (malba, kresba, grafika) žák:

- se odvažuje výtvarně vyjádřit osobně jedinečné pocity a prožitky, představy a fantazii
- prostřednictvím tvorby poznává svět i sám sebe, pokouší se s citem vnímat etické, estetické, výtvarné hodnoty
- prohloubil sebevědomí, vědomí vlastní hodnoty, sebejistotu
- má radost ze své vlastní tvorby a z procesu tvorby
- se přizpůsobí formám a metodám práce – skupinové tvorbě, kolektivní tvorbě, samostatné práci

- směřuje k porozumění základních pojmů výtvarného jazyka, obrazotvorných prvků a uměleckého procesu
- zvládá sebeobsluhu, hygienické návyky při práci a úklid svého místa
- pojmenuje základní výtvarné techniky
- prohloubí techniky kresby
- kombinuje kreslířské techniky, kombinuje kreslířské a malířské techniky
- zvládá techniky malby, kolorování, rozmývání, lavírování
- mísí barvy, rozpozná teplé a studené barvy
- vyjmenuje základní grafické techniky
- aktivně zkoumá vlastní pocity a učí se je vyjádřit ve výtvarné tvorbě
- se přispěť vlastními nápady a kooperovat se spolužáky
- pracuje ve skupině, pomáhá i podporuje
- prohloubil pozitivní vztah a přístup k výtvarnému umění
- parafrázuje výtvarná díla

5. – 7. ročník

V prostorové tvorbě žák:

- prohlubuje cit pro prostorové ztvárnění
- využívá návrhové kresby a řeší návrh a jeho realizaci v materiálu (nejčastěji keramické hlíně)
- zná postupy výroby keramiky a doprovodné a pomocné materiály
- odlišuje práci s keramickou a sochařskou hlinou
- se učí řemeslu točení na hrncířském kruhu
- volí vhodnou výtvarnou techniku a materiál ke svému vyjádření
- realizuje prostorové tvary a objekty z rozličných materiálů
- zapojuje se do společné práce na jednom objektu – koordinace, komunikace

V plošné tvorbě (malba, kresba, grafika) žák:

- prostřednictvím tvorby poznává svět i sám sebe, rozvíjí etické, estetické a výtvarné hodnoty
- má radost ze své vlastní tvorby a z jejího procesu, dobrý pocit z vydařeného individuálního i společného díla
- zvládá sebeorganizaci (pořádnost, schopnost pracovat samostatně)
- zdokonalí techniky kresby a přepis reality
- prohloubil techniky malby, kolorování, rozmývání, lavírování
- samostatně užívá kombinování kreslířských a malířských technik
- samostatně míchá barvy dle své potřeby
- rozumí základním pojmům výtvarného jazyka, obrazotvorných prvků a uměleckého procesu (chápe pojem barva, kontrast, světlo a stín, linie, bod, textura, prostor a plocha)
- směřuje k využívání návrhové kresby a řešení návrhu a jeho realizaci v materiálu
- se seznamuje se základy perspektivního vyjádření
- pro práci dle vlastního výběru uvažuje nad vhodnou výtvarnou technikou a materiálem
- se přizpůsobuje skupinové práci, kolektivní tvorbě, práci v týmu, podílí se na utváření pravidel týmové spolupráce, snaží se bez problémů střídat role ve skupině a respektovat individuální rozdíly mezi lidmi
- jako starší pomáhá mladším v různých aktivitách a podporuje je
- hodnotí svou práci i práci ostatních, vysvětluje své postoje, názory, formuluje vhodné argumenty
- svými pracemi a přístupem se spolupodílí na prezentaci prací v prostorách školy a na realizaci výstav mimo školu a na výtvarných soutěžích
- pracuje s uměleckým dílem, s reprodukcí uměleckého díla a využívá ho k vlastní tvorbě (parafráze, výřez, detail, jiné výtvarné techniky a styly)

Základní studium pro II. stupeň

1. – 4. ročník:

V prostorové tvorbě žák:

- řeší výtvarné problémy
- vymýšlí a vytváří keramické předměty
- určuje způsob jejich instalace
- tvoří objekty na různá témata
- vytváří přepis skutečnosti
- si obhájí vlastní postup nebo ho v případě potřeby změní
- s ostatními utvoří pravidla týmové spolupráce
- samostatně vyhledá náměty, inspiraci a podněty pro svoji tvorbu z různých oblastí světové kultury a vědy
- studuje charakteristické prvky uměleckých slohů a stylů
- při diskuzi zformuluje svůj vlastní názor, ale respektuje názory a hlediska druhých
- se zdokonaluje v práci na hrnčířském kruhu
- se výtvarně vyjadřuje v prostoru a využívá k tomu různých materiálů (keramickou a sochařskou hlinu)
- samostatně pracuje a vyhledává informace (knihy, encyklopedie, internet, obrazové materiály) pro své výtvarné vyjádření
- aktivně se podílí na realizacích výstav
- zajímá se o výtvarnou kulturu, která prostupuje celou výukou

V plošné tvorbě (malba, kresba, grafika) žák:

- snaží se o vyjádření pocitů a představ spojených s barvami
- vytváří přepis skutečnosti
- vnímá uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob komunikace, nalézání a vyjadřování prožitků a postojů k jevům a vztahům ve světě, společnosti, přírodě
- uplatňuje osobitý přístup k realitě
- ovládá zjednodušení a stylizaci
- prakticky ověřuje a postupně využívá kompozičních principů a perspektivních postupů ve studijní kresbě a malbě (zlatý řez, kontrast, harmonie, dominanta), ve své práci využívá tvarových, barevných a prostorových vztahů
- využívá vhodné výtvarné prostředky k vyjádření svého záměru
- samostatně vyhledává náměty a spojuje je s vlastní tvorbou
- zná obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření, jejich výtvarné a výrazové vlastnosti a vztahy, správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném umění a digitálních médiích (počítačová grafika, fotografie)
- vytyčuje svůj vlastní dlouhodobý výtvarný záměr (zpravidla přípravu na talentové zkoušky na školy s uměleckým zaměřením) a soustavně a plánovitě na něm pracuje realisticky hodnotí svou práci, rozvíjí sebehodnocení
- prezentuje vlastní práci a aktivně se podílí na realizaci výstavy
- se na úrovni samostatně pojaté tvorby stává nezávislou, samostatnou osobností vyhledává další možnosti uplatnění uměleckého řemesla
- samostatně pracuje a vyhledává informace (knihy, encyklopedie, internet, obrazové materiály) pro své výtvarné vyjádření
- zajímá se o výtvarnou kulturu, která prostupuje celou výukou

5.3 TANEČNÍ OBOR

Charakteristika tanečního oboru

Pohyb odedávna patří k vývoji lidské civilizace a lidstva vůbec. Kořeny tance můžeme hledat již v pravěku. Právě africké tance a hudba jsou vlastně předchůdci kupříkladu dnešního hip hopu nebo jazzu. Tanec slouží jako neverbální vyjadřovací prostředek k rozmanitým, mnohotvárným a proměnlivým vyjádřením daného obsahu. Současně má však přísný řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou kultivovaného, harmonického a individuálního projevu. Pohybové vyjádření je také soustavou citového vnímání různých aspektů, které by měly vycházet k divákovi, aby i on pochopil, co tanečník nebo choreograf chtěl vyjádřit. Rozvoj různých specifických tanečních technik pomáhá pochopit podstatu anatomického postavení našeho těla, které dává otázku, kam až tanečník může posunovat své možnosti. Obecně by mělo platit, že dobrý tanečník jakéhokoli tanečního stylu by měl disponovat vytrénovaným a ukázněným tělem, které umí dokonale ovládat. Tanec je totiž umění, kterému rozumí lidé na celém světě.

Vyučovacími předměty jsou:

- přípravná taneční výchova (1 – 2 roky)
- taneční průprava (1. a 2. ročník I. stupně)
- taneční techniky (od 3. ročníku I. stupně do konce studia)
- taneční improvizace (1. ročník – 7. ročník I. stupně)
- taneční tvorba (1. ročník – 4. ročník II. stupně)
- taneční praxe (od 1. ročníku I. stupně do konce studia)

Učební plán studijního zaměření přípravná taneční výchova - varianta A: dvouleté studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	3	3

Učební plán studijního zaměření přípravná taneční výchova - varianta B: jednoleté studium

	1. ročník
Přípravná taneční výchova	3

Přípravné studium

Učební osnovy:

1. a 2. ročník

Žák:

- používá elementární pohybové dovednosti pro správné držení těla
- zvládá kontrast napětí a uvolnění celého těla
- zvládá základní polohy těla a jednoduchý pohyb v nich
- používá základní možnosti pohybu do prostoru
- zvládá elementární prostorovou orientaci
- využívá rekvizitu v pohybu
- při pohybu reaguje na hudební doprovod a hudební kontrasty
- zvládá pohybem vyjádřit jednoduchou píseň nebo říkadlo
- improvizuje na základní elementární témata
- vytváří přátelské vztahy s ostatními dětmi ve skupině, s tanečním a hudebním pedagogem

Učební plán studijního zaměření základního studia Taneční výchova

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	1									
Taneční techniky			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taneční improvizace	1	1	1	1	1	1	1				
Taneční tvorba								1	1	1	1
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Celkem	21							12			

5.3.1 Vyučovací předmět Taneční průprava

Základní studium I. stupně:

Učební osnovy:

1. a 2. ročník

Žák:

- používá pohybové dovednosti pro správné držení těla v různých polohách
- rozliší jednotlivé části těla a elementární pohyby v nich
- při pohybu do prostoru používá jednoduché taneční kroky
- zvládá základní prvky obratnosti
- orientuje se v prostoru tanečního sálu
- používá při pohybu vhodné rekvizity
- v pohybových a tanečních hrách provádí pohybové aktivity ve dvojici, trojici, menší skupince i ve skupině
- reaguje na jednoduché rytmické, dynamické a tempové změny v hudebním doprovodu
- rozliší správně a špatně provedený elementární pohyb

5.3.2 Vyučovací předmět Taneční techniky

Základní studium I. stupně:

Učební osnovy:

3., 4. a 5. ročník

Žák:

- zvládá základní prvky tanečních technik – současný tanec, klasický tanec, lidový tanec
- používá základní pohybové principy, které jsou společné pro všechny taneční techniky
- zvládá základní správné pohybové stereotypy
- protahuje a posiluje jednotlivé svalové oblasti
- zcitlivuje jednotlivé části těla
- reaguje na předěly frází v hudbě, pohybem reaguje na základní změny tempa, dynamiky a rytmu
- rozlišuje správně a špatně provedený pohyb, rozpozná jej u sebe i ostatních a umí ho opravit

- zná základní odborné názvosloví
- jednotlivé pohyby spojí do krátkých pohybových vazeb
- používá různé způsoby a možnosti vedení pohybu
- zvládá složitější prostorové úkoly
- používá v pohybu těžiště těla
- používá základní znalosti fyziologie těla
- používá základní znalosti anatomie těla

6. a 7. ročník

Žák:

- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem, interpretuje zadaný pohybový úkol
- ovládá různé způsoby a možnosti vedení pohybu
- uvědoměle využívá centrální pohyb
- uvědoměle využívá těžiště těla
- uvědoměle využívá tělesnou osu
- reaguje na změny tempa, rytmu a dynamiky v hudbě, na její charakter, na hudbu různých období, interpretuje zadaný úkol
- rozpozná, kultivuje a respektuje svá specifika v oblasti anatomické a fyziologické
- účinně se sám a s ostatními ve skupině zapojuje do nejrozličnějších interpretačních aktivit
- zná principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- užívá základní odborné názvosloví

Základní studium II. stupně:

Učební osnovy:

1. a 2. ročník

Žák:

- v základech současných tanečních technik vědomě aplikuje osvojené taneční principy
- uvědoměle využívá centrální pohyb, těžiště jednotlivých částí těla, tělesnou osu při koordinačně náročnějších cvičeních
- zvládne zopakovat a zapamatovat si pohybovou vazbu z vybrané taneční techniky
- dokáže vytvořit krátkou skladbu na zadané téma z oblasti kontaktní improvizace
- experimentuje při zkoumání různých kvalit pohybů
- orientuje se v složitějších hudebních předlohách, vnímá jejich obsah a formu
- rozšiřuje své znalosti v anatomii, fyziologii a v oblasti fyzikality pohybu

3. a 4. ročník

Žák:

- v současných tanečních technikách provádí pohybové úkoly s větší technickou a obsahovou náročností se smyslem pro čistou formou pohybu
- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti postavení těla a jeho jednotlivých částí při delších koordinačně a fyzicky náročnějších vazbách
- dokáže samostatně tvořit interpretační hloubku, pravdivost a čistotu provedení pohybového zadání

- dovede pracovat se složitější hudební předlohou, využívá její obsah a formu a tanec vnímá jako rovnocennou a svébytnou složku uměleckého díla
- rozšiřuje a dále prohlubuje centrální pohyb, práci s těžištěm těla a tělesnou osou
- vědomě pracuje s dynamikou, prostorem a časem vzhledem k sobě i vzhledem k celé skupině
- vnímá vnější a vnitřní prostor těla
- běžně používá složitější taneční názvosloví

5.3.3 Vyučovací předmět Taneční improvizace

Základní studium I. stupně:

Učební osnovy:

1. a 2. ročník

Žák:

- improvizuje na hudbu v její celistvosti, dle svých pohybových možností reaguje na všechny její složky
- zvládá technické improvizace na elementární pohyby a pohybové principy
- improvizuje na náměty z přírody, pohádek a světa kolem nás
- při improvizaci tvořivě používá vhodnou rekvizitu
- improvizuje samostatně, ve dvojici a ve skupině
- v pohybové improvizaci využívá dovednosti získané v taneční průpravě
- při práci s pohybovou fantazií vychází z vnitřního pocitu, z určité představy a zkušenosti

3. 4. a 5. ročník

Žák:

- kreativně zpracovává vlastní náměty
- v improvizacích zpracovává náměty z přírody, světa pohádek, světa kolem nás, z vlastní zkušenosti
- improvizuje na další témata přiměřená jeho věku a pohybovým možnostem
- v pohybové improvizaci využívá dovednosti získané v tanečních technikách
- hledá nové možnosti pohybu s využitím rekvizit
- orientuje se v dané hudební předloze a umí ji pohybově vyjádřit
- zvládá základní technické improvizace

5.3.4 Vyučovací předmět Taneční tvorba

Základní studium I. stupně:

Učební osnovy:

6. a 7. ročník

Žák:

- tvořivě ztvárňuje hudební i nehumedbní podněty, uplatňuje zde svoji individualitu v celé její podstatě

- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý projev s osobitým a účelově pojatým využitím jemu dostupné techniky pohybu
- uplatňuje pravdivý pohybový projev vycházející z vnitřního impulzu prožitku, využívá k tomu své technické možnosti
- podílí se na tvorbě taneční kompozice od výběru námětu, přes pohybový slovník, prostorové řešení k výrazovému vyjádření, až k samotné realizaci a prezentaci před diváky
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších tvůrčích činností

Základní studium II. stupně:

Učební osnovy:

1. a 2. ročník

Žák:

- tvořivě ztvárňuje podněty z různých uměleckých oborů (výtvarný, literární...) a uplatňuje zde svoji individualitu
- tvořivě využívá své životní zkušenosti k tvorbě uměleckého díla
- je schopen integrovat své znalosti o tanečním pohybu do tvorby
- vědomě se podílí na tvorbě taneční kompozice od výběru námětu, přes pohybový slovník, prostorové řešení k výrazovému vyjádření až k samotné prezentaci před diváky
- během tvorby choreografie diskutuje o její formě, vývoji a struktuře
- spolupracuje s ostatními ve skupině a vědomě se zapojuje do nejrůznějších tvůrčích činností
- orientuje se ve složitějších hudebních předlohách, vnímá jejich obsah a formu, které využívá v taneční tvorbě

3. a 4. ročník

Žák:

- tvořivě ztvárňuje podněty z širšího spektra uměleckých oborů (film, video, internet) a uplatňuje zde svoji individualitu
- sám přináší podněty a zkušenosti k tvorbě choreografie, je schopen rozlišit pohybový styl a využít k němu příslušnou taneční techniku
- diskutuje a spolupodílí se na celkové tvorbě choreografie, hodnotí dílčí výsledky – své i ostatních, umí rozpoznat, kde udělal chybu a dokáže se z ní poučit
- přijímá pozitivně připomínky svých spolužáků i učitele při řešení dílčích úkolů a vnímá je jako pomocnou ruku v posunu při tvůrčí práci
- vnímá choreografii i jako možnost vyjádřit svou individualitu a zároveň jako úzkou spolupráci s ostatními tanečníky

5.3.5 Vyučovací předmět Taneční praxe

Základní studium I. stupně:

Učební osnovy:

1. a 2. ročník

Žák:

- zvládá si zapamatovat jednoduchou choreografii po pohybové, hudební a obsahové stránce
- je schopen se prostorově zorientovat na různých místech určených pro taneční vystoupení (divadlo, kulturní dům, společenské sály)
- zvládá základní pravidla chování v zákulisí a na jevišti

3., 4. a 5. ročník

Žák:

- využívá dovedností získaných v tanečních technikách a improvizaci
- aktivně se podílí na tvorbě představení
- zapojuje se do přípravy a provedení představení, přizpůsobí se schopnostem a potřebám celku
- zodpovědně přistupuje k vystoupení a zkouškám
- podílí se na realizaci představení, které je pro něj osobní výpovědí a komunikací s divákem

6. a 7. ročník

Žák:

- využívá dovedností získaných v tanečních technikách a taneční tvorbě
- aktivně se podílí na tvorbě představení, včetně kostýmů a scénografie
- samostatně se připraví na provedení vystoupení (úprava vlasů, kostýmu, rekvizity)
- zvládá práci se světelným designem

Základní studium II. stupně:

1. a 2. ročník

Žák:

- účastní se různých tanečních festivalů a přehlídek
- rychle se orientuje v nových podmínkách, respektuje pravidla přehlídek a soutěží
- respektuje osobitý projev jiných tanečníků, všímá si rozdílů a dokáže o nich hovořit
- přesvědčivě interpretuje choreografii na jevišti
- samostatně zvládá organizaci vlastního představení (kostým, účes, rekvizita, scénografie)

3. a 4. ročník

Žák:

- přesvědčivě interpretuje choreografii na jevišti a vnímá všechny její vrstvy (obsah, hudba, světla, dynamika, prostor, vzájemné vztahy a komunikace s divákem)
- je schopen reflektovat práci jiných souborů a úvahy opírá o promyšlené argumenty
- příležitostně navštěvuje taneční semináře, při kterých si prohlubuje nebo získává nové poznatky z oblasti taneční techniky, improvizace, kompozice či pedagogiky

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Škola přistupuje k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami individuálně. Je důležité vytvořit pro tyto žáky vstřícné a podnětné prostředí s vhodným materiálem a technickým vybavením. Je také důležitá spolupráce s rodiči žáka, kteří by se měli (alespoň zpočátku) účastnit vyučovacích hodin. Samozřejmý je individuální a trpělivý přístup pedagogů, protože výsledky se u těchto žáků dostavují později.

Žáci jsou do této kategorie zařazováni ředitelem na základě

- speciálně pedagogického vyšetření
- nebo psychologického vyšetření školského poradenského zařízení (pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogického centra)
- popřípadě na základě doporučení lékaře

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákům mimořádně nadaným zabezpečíme zvýšenou péči pro využití jejich osobnostní kapacity hlubším pojetím daných úkolů, nadstandardním množstvím práce nebo zrychleným postupem vzdělávání. Usměrníme jejich pohled na žáky méně nadané, vedeme je k ochotě pomáhat druhým, podporujeme jejich individuální umělecký růst. Vyučujícímu tento způsob péče o žáka ukládá hlouběji promyšlenou přípravu, mobilizaci psychologických a pedagogických principů práce a konstruktivní zájem o přiměřenou prezentaci žáka.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

- žáci školy jsou hodnoceni systematicky a průběžně
- před samotným hodnocením jsou žáci seznámeni s pravidly, okruhy a předměty hodnocení
- úkolem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, to znamená, co se již naučil, co a jak lze zlepšit
- hodnotíme vždy konkrétní činnost, úkol, problém
- hodnocení není mocenský nástroj v rukou učitele, je potřeba brát na zřetel citlivost dítěte a při hodnocení využít takt
- hodnotíme individuální pokrok v rámci maxima daného žáka, nesrovnáváme jej s ostatními
- pro celkovou klasifikaci využíváme čtyřstupňovou škálu dle Vyhlášky 71/2005 Sb.
- žáci jsou vedeni k sebehodnocení a komunikaci s učitelem
- jako další formu hodnocení lze využít obrázky, samolepky a podobně

Kritéria hodnocení

- pravidelná docházka do vyučování

- domácí příprava na hodinu
- aktivita žáka na hodinách
- zvládnutí výstupů daného předmětu v rámci osobního maxima
- schopnost veřejné prezentace
- přínos, ochota a zodpovědnost při kolektivní práci

Ve vlastním hodnocení školy škola sleduje tyto oblasti

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči
- výsledky vzdělávání
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

9. PLATNOST DOKUMENTU

Od 1. 9. 2012

K úpravám bude docházet 1x ročně, vždy s platností od 1. 9. dalšího roku. Změny budou zveřejněny do konce měsíce června.

Provedené změny:

- | | |
|-------------|---|
| 1.5. 2017 | Přidáno studijní zaměření Hra na cimbál od 1. 9. 2017 |
| 15. 6. 2020 | Změna studijního zaměření Přípravná výtvarná tvorba a Výtvarná tvorba od 1. 9. 2020 |
| 14. 6. 2021 | Změna hodinové dotace v předmětu Přípravná výtvarná tvorba od 1. 9. 2021
Vymazání studijního zaměření : Sborový zpěv od 1. 9. 2021 |
| 20. 6. 2022 | Přidán taneční obor |